

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

V. ÉVFOLYAM, 16. SZÁM

Ara: 50 fillér

1963. OKTÓBER 21.

Október 10-én életbe lépett az atomcsendegyezmény

Hallod a csendet? Látod, amint terjed? Amerre kékül az ég, amerre tisztul a levegő, arra terjed. Az ember fel-emeli fejét, a keble kitárul, és szabadon lélegzik. Nem reszket feje felett a levegő, titkos, gyilkos sugaraktól. Talpa alatt még reng a föld, de dörgése tiltakozás, meg fog szünni ez is.

Minden könyv általában előszóval kezdődik. A közel száz aláírás, amelyek közül mind-egyik mögött egy nemzetnyi békeszerető ember, családja-féltő anyja áll, legyen ilyen előszó! Előszava egy olyan regénynek, amelynek cselekménye mindenki számára jól végződik, amelyben csak boldog szereplők vannak. Tudjuk, hogy az előszó még nem a regény. De a biztató kezdett előrevetíti reményét, hogy a hős célhoz ér ebben a történetben, melynek szereplői és írói mi vagyunk egyszemélyben. Mi, emberek, akik által és akikért íródnak a történet sorai. Erdemes tovább írni. Régi és ismert mondás, hogy mindenki, a legkisebb is, munkálkodással az egészért szolgálja. De még sohasem volt ennyire igaz. A béke, a szép, tiszta jövő reménye mindenkit munkára hítel.

Üdvözlet azoknak, akik véghez vitték ezt a nagyszerű tettet. Történetünk lapjait az idő forgatja, de az ő munkájuk olajozta a szerkezetet, hogy helyes irányba forogjon. De mi ez? Van, ahol még borult az ég. Vannak, akik nem akarják, hogy felettük is tiszta, derűs levegő áradjon? Nem. Bizunk benne, hogy ott is győz a józan ész, és az őnző és háborús érdeket elsöpri a békeágyó népek nagy parancsa: Békét, békés fejlődést, életet akarunk! Az atomcsendegyezmény erre nyújt reménytelit biztosítékot.

Az EMBER üdvözli a tudósokat, államférfiakat, akik megfékeztek a palackból kitörni készülő szellemet. A pecsét már a palack száján van, de további erőfeszítések szükségesek, hogy többé soha ne kerülhesen le onnan.

Hallod a csendet? Milliók hangja zúg keresztül rajta: Üdvözöljük a „csendet”. Várjuk a folytatást, várjuk a teljes és végleges csendet.

Kéthly Katalin

Pályázat

az Egyetem oktatói részére

a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából

1. A magyar népgazdaság távlati fejlesztése által támasztott igények a közgazdasági szakemberek számára és képzettség szerinti megoszlásának alakulása iránt. A tanulmány tárgya fel a témakör egyes alproblémáit, tegyen kísérletet a különböző képzettségű — ezen belül különösen az egyetemi végzettségű — gazdasági szakemberek feladatköreinek és szerepének jellemzésére a korszerű szocialista gazdaságban; a közgazdászok száma iránti szükségletek reális megközelítésének módszereire, mutatóira, illetve, ezen szükségletek alakulásának megállapítására különböző területeken.

2. Az egyetem 1962—66. évi távlati tudományos tervében szereplő mindazon kutatási témakörök egyes témáinak kidolgozására, amelyek részét képezik az országos tudományos távlati terv valamely fő feladatának, illetve a magyar népgazdaságnak a nemzetközi szocialista munkamegosztással, vagy növekedési ütemével, vagy a tervezés és irányítás hatékonyabbá tételével kapcsolatos, gyakorlatilag jelentős probléma megoldására irányulnak.

A pályaművek terjedelme: 3—6 ív.
Benyújtásuk határideje: 1964. december 31.
Díjuk:

I. díj	3000 Ft.
II. díj	2000 Ft.
III. díj	1000 Ft.

Dr. Pach Zsigmond Pál
rektor

Részletes tájékoztató az új ösztöndíj-rendeletéről

A társadalmi tanulmányi ösztöndíjrendszer jelentősége az évek folyamán egyre jobban nőtt, a vállalatok, intézmények utánpótlásának mind fontosabb eszköze lett. A másik oldalról, a hallgatók oldaláról is nagy jelentőségű ez az ösztöndíjrendszer. Akik ilyen szerződést kötnek, már tanulmányaik végzése közben is egy-egy vállalathoz vagy intézményhez tartoznak és így egyetemi éveik alatt megismerhetik leendő munkahelyüket.

A Művelődésügyi Közlöny október 1. számában jelent meg a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány új rendelete a társadalmi ösztöndíjről.

Nagy visszhangot váltott ki, s mivel egyetemünk számos hallgatóját konkrétan érinti, az alábbiakban ismertetjük.

A szerződés tartalma

Az új kormányrendelet lényeges előrelépést jelent a korábbi szabályozáshoz képest. A maximálisan elérhető 950 forint ösztöndíj — amely 300 forinttal több, mint a korábbi legnagyobb ösztöndíj összege volt —, olyan segítséget nyújt, amely az anyagi problémák megoldását nagymértékben megkönnyíti és így közvetve hozzájárulhat jobb tanulmányi eredmények eléréséhez, különösen, ha meggondoljuk, hogy emellett az ösztöndíjas más juttatásokban és kedvezményekben is részesülhet a többi hallgatóhoz hasonlóan. De még a minimális 500 forint is magasabb, mint a korábbi szabályozás szerinti legkisebb összeg volt.

Az ösztöndíj három részből áll: alapösztöndíj, ösztöndíj-pótlék, ösztöndíjkiegészítés.

Arendeletben új vonásként jelentkezik az ösztöndíj-pótlék, amelyek az a célja, hogy ösztönözze a hallgatókat vidéki munkahelyekkel való szerződés kötésre, ennek megfelelően vidéken történő munkabábelésre. Népgazdasági érdekek az, hogy vidéken is minél több egyetemet végzett munkaerő álljon rendelkezésre, az eddigi tapasztalat azon-

Arendelet értelmében társadalmi ösztöndíjra szerződést köthet az a nappali tagozatos hallgató, akinek erkölcsi, politikai magatartása kifogástalan, tanulmányi eredménye legalább közepes. A szerződés csak az illető kar dékánjának hozzájárulása után köthető meg, miután az ösztöndíjat adományozó kikérte a véleményét a hallgatótól.

A szerződést a hátralevő tanulmányi időre lehet megkötöni, s a feltételeket írásban kell rögzíteni.

Az adományozó a tanulmányi év 10 hónapján keresztül a rendelkezéseknek megfelelően köteles fizetni, ha azonban ez az idő szakmai gyakorlat miatt meghosszabbodik, erre az időszakra is fizetni kell az ösztöndíjat.

ban azt mutatja, hogy a hallgatók általában igyekeznek lehetőleg budapesti munkahelyekkel kötni társadalmi tanulmányi szerződést és így is biztosítani a fővárosban maradásukat az egyetem elvégzése után.

Az alapösztöndíj függ az egy családtagra jutó havi jövedelemtől, ha 800 forintot nem éri el 450 forint, 800—1100 forint: 350 forint, 1100 forintot felül 200 forint havonta. Ösztöndíj pótlékot az a hallgató kap, aki a szerződésben vállalt kötelezettséget. Összege: 200 forint. Az ösztöndíjkiegészítés az előző félévben elért tanulmányi eredménytől függ: kitűnő 300 forint, jeles: 250 forint, jó: 150 forint, közepes: 100 forint havonta. Elsősorban az I. félévben 150 forint.

Erre az időre a hallgatót a családja pótlék is megilleti; ezt is az ösztöndíjat adományozó köteles folyósítani.

Az adományozó köteles az ösztöndíjat a rendelkezések szerint folyósítani, figyelemmel kísélni, segíteni, támogatni tanulmányaiban, politikai és erkölcsi fejlődésében a hallgatót.

Az ösztöndíjas viszont köteles tanulmányi és vizsgakötelezettségének idejében a legjobb tudása szerint eleget tenni. Erkölcsileg és politikailag kifogástalan magatartást tanúsítani, valamint tanulmányai befejezése után a szerződésben megállapított módon munkába lépni. Megfelelő állásról az adományozó köteles gondoskodni, az ösztöndíjas viszont annyi évig kötelezett a munkaviszony betöltésére, ahány évig ösztöndíjat kapott.

Az adományozó felbonthatja a szerződést, ha az ösztöndíjas a félévet saját hibájából nem zárta le sikeresen, magatartása kifogásolható, tanulmányi, munkavállalási és egyéb kötelezettségeit nem

A KISZ VB dicséretben részesíti

az ipar I/4-es csoportot a Budapesti Állami Gazdaságban október 12-én végzett kiemelkedő munkájáért.

Székely András, a külkereskedelem szak III. évfolyamos hallgatóját az idegennyelvi körök megszervezéséért.

teljesítette. Mindezekhez a dékán véleménye is szükséges, ellenkező esetben érvénytelen.

A szerződés felbontását a dékán is kezdeményezheti, ebben az esetben az adományozónak 30 napon belül végre kell hajtania.

A szerződést az ösztöndíjas is megszüntetheti, ha betegség vagy egyéb súlyos ok következtében képtelen folytatni tanulmányait, vagy az ösztöndíjat 2 hónapon át, felszólítás ellenére sem kapja meg a vállalattól.

Ha engedéllyel szakítja meg a tanulmányait, az ösztöndíj fizetés, a tanulmány továbbfolytatásáig szünetel, de ez az idő, maximum 2 év lehet. A szerződés felbontásáról írásbeli értesítést kell küldeni az illető félnek és az oktatási intézménynek.

Az adományozó teljesen vagy részben visszakövetelheti az ösztöndíjat a szerződés felbontása esetén, valamint ha a hallgató tanulmányai befejezése után nem teljesíti a szerződésben vállaltakat. Nem követhető vissza, ha az adományozó felszólítás után sem folytatta az ösztöndíjat, pedig köteles — azt az év végéig fizetni és ezért a hallgató felbontotta a szerződést.

A hallgató csak egy alkalommal köthet szerződést, tehát ha az illető felsőoktatási intézménytől ösztöndíjat kap, akkor értesíteni kell az adományozót és a korábbi szerződés az értesítés napján megszűnik. Ugyancsak szünetel a szerződés hatálya a Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíj elnyerésekor.

Az újrendelet jelentőségét méltatni nem kell, hisz ez újabb bizonyítéka annak, hogy pártunk és kormányunk minden lehetséges támogatást megad annak, aki valóban komolyan veszi a tanulást. Nemcsak jobb tanulásra ösztönöz, hanem valóban a végzett munka arányában jutalmaz.

Nagy Zsuzsanna

ARÁNYOK

Ötszáz — Kétezeröttszáz

Talán furcsa, hogy alig egy hónappal az oktatás megindítása után már a vizsgákkal foglalkozunk, de olyasmir tudunk meg, ami mellett — véleményünk szerint — nem lehet szó nélkül elmenni. Nevezetesen: az első évfolyam fél-évi és év végi vizsgái anyagterjedelmének problémája vetődött fel. A helyzet pontosabban az, hogy elsőéveseink fél-évkor mintegy ötszáz oldalból, év végén pedig több mint kétezer-öttszáz oldalból vizsgáznak. Joggal mondhatnánk: „Nem kell szegényeket el-remélni, hiszen hozzá kell szokni az egyetemi szintű tanuláshoz, ami számukra az eddigiekhez képest minőségileg és mennyiségi változást jelent.

Valóban igaz az is, hogy az elsőévesek életében az úgyis „szokásos” izgalmat tetézi, hogy a vizsgaidőszak viharra még ismeretlen számukra, s nyilvánvaló, hogy az ismeretlenből először jobb egy keveset. Ez az érem egyik oldala. A másik oldal pedig az, hogy a valóban csekély, mintegy ötszáz oldal következtében az évfolyam hallgatóinak nagy része jó (mondhatnók, túl jó) eredményt fog elérni

(amit szívből kívánunk nekik). Ismerve viszont a diák könyvnyű, jó vizsga utáni érzelm-és gondolatvilágát — hiszen ezen mi is túlestünk — véleményünk szerint igen sokan elbizsák magukat: „Nem is olyan nehéz ez az egyetem” — mondogatják majd, s év végén jönnek a tragédiák. Nehezen fognak megbirkózni a kétezer-öttszáz oldalal, hiszen a követelmények állandóan nőnek a tanszékeken is.

Tehát az első félévi vizsgákon elért eredmények nem adnak majd reális képet az évfolyam képességéről. Talán úgy is mondhatnánk, hogy mesterségesen felduzzasztják a jeles és kitűnő tanulók számát, viszont év végén sok lesz az utóvizsga. A probléma felvetésével nem akarunk rosszat a hallgatóknak. Nem azt akarjuk, hogy most, félévkor is kétezeröttszáz oldalból kelljen vizsgázniuk, csupán ennek a háromezer oldalnak az arányos, a hallgatók számára kedvezőbb elosztását szeretnénk elérni. Reméljük, az illetékesek felfigyelnek a problémára, és akkor nem volt minden üres szócséplés.

Lakatos Barna

Közgazdász hallgatók a Bartók Béla úton

Az ideai oktatási évben jelentősen emelkedett az új elsőévesek száma. A vidékiek elszállásolása az eddigi három diákhonban megoldhatatlan problémának látszott. Ezért 70 férőhelyet biztosítottunk elsőéves hallgatóink számára a Bartók Béla úti kollégiumban.

Szeptember 8-án, az ilyenkor „kötelező” szorongással léptünk be a modern, négyemeletes épület ajtaján. Ez a szorongás azonban hamarosan feloldódott. Amikor megláttuk a világos szobákat, a hat tiszta ágat, éreztük, hogy kellemesen csalódtunk a kollégiumokról eddig kialakult elképzelésünkben. Nagyon tetszettek a falba épített szekrények, a színes függöny és különösen a hideg, melegvízzel felszerelt mosdó.

A szobatársak között élénk eszmecsere alakult ki — bár nem az egyetemről, tanulásról, hanem az NB I. szobafelújítás esélyeiről. A futball volt az a közös platform, amely az ország különböző vi-

dekeiről felkerült fiúkat „összehozta”.

Az első éjjel bizony szokatlann volt a Kelenföldi pályaudvar zaja, s a közeli építkezéssel dolgozó vízszivattyú monoton zúgása. Ma mindezt természetesnek vesszük. Akkor figyelünk fel, amikor nem halljuk.

Lassan kialakult új életünk rendje. Létrehoztuk az öttagú diákbizottságot, melynek első elnöke Andó József (ipar 1/2 szakos hallgató) lett. Feladatunk az, hogy együttműködve a műszakisok, valamint a Makarenko utcai kollégium diák-bizottságával, a hallgatók érdekeit képviseljük. Rögön akadt munkájuk is. Sajnos, az épületben nincs se rádió, se televízió. Igéretet kaptunk egy házi hangosbeszélő felszerelésére is, de az elmúlt, hat hét folyamán, csak a hangszóró tartó szegeket verték be a falba a szobákban...

A kollégiumban nincs gyülekezésre alkalmas helyiség, s a megbeszéléseket, amelyeken mind a hetven közgazdásznak meg kellett volna jelennie, a folyosón tartottuk. A hideg

időre való tekintettel, ez nem kellemes dolog.

Egyszóval, az élet nálunk sem fenéki tejfel! Reméljük azonban, hogy az illetékesek figyelmét nem kerüli el a jogos kívánságunk, s legalább egy rádióközlőket kapunk ideiglenesen. Lehetetlen állapotnak tartjuk, hogy egyetemista létünkre, csak a sajtó alapján tudunk híradást szerzeni, a hazai és nemzetközi eseményekről. No, meg hiányzik a megszokott tánczene is...

Ha ezek a problémák is megoldódnak, akkor bizhatunk abban, hogy a diákhonban valóban otthonunkká válik, s a későbbiekben szívesen emlékezünk vissza az itt töltött egy évrre.

Bogdán Lajos

Szeretettel meghívjuk

az egyetem hallgatóit a Veres Pálné utcai kollégium 1963. október 26-án, szombaton 20 órakor tartandó báljára.

A KISZ-klub már megnyitása óta igen népszerű hallgatónk körében. Délutánonként sokan keresik fel és töltik szabad idejüket az izlésesen berendezett teremben. A klub programját Báthory Zoltán ismerteti:

— 22-én délután 5 órakor a *Párbeszéd* című új, nagy sikerű filmről rendezünk ankétot. A beszélgetést Rényi Péter vezeti, melyre meghívjuk a főszereplőket is. 24-én Prehisztórikus művészet címmel Pernecky Géza művészettörténész tart előadást. Két előadássorozat is szerveződik, az egyik zenei, a másik művészettörténeti tárgyú. Szerződést kötöttünk a Hangfellegettyártó Vállalattal,ők szolgáltatják az anyagot. A zenei sorozat hat előadásból áll, dzsessz, tánczene, opera, Chopin és Liszt művei szerepelnek a programban. Ezenkívül stereofelvételével is megismertetjük az érdeklődőket. Alkalmanként lemezeket sorsolunk ki a vetélkedő nyertesei között. A részvétel beszámít az ISZM teljesítésébe. Mivel ezek az előadások költségesek, a belépődíj 1 forint.

Művészettörténeti előadássorozatunk kétvéte lesz. Az egész művészettörténetről szeretnénk átfogó képet adni. Az idén hat előadást tervezünk. „A prehisztórikus művészet a reneszánszig” címmel ismert művészettörténészek ismertetik az egyes korok művészetét.

—Nádor—

Ankét a Párbeszédről

Október 22-én, kedden délután 5 órakor a KISZ-klub filmankétot rendez a *Párbeszéd* című magyar filmről. Meghívott vendégeink Hersko János filmrendező, Rényi Péter kritikus, Sinkovits Imre színművész, Semjén Anitza egyetemi hallgató. Minden érdeklődőt szeretettel vár a KISZ-klub vezetősége.

Művészettörténeti előadás

Október 24-én, csütörtökön, este fél hét órakor a KISZ-klub művészettörténeti előadást rendez. Az előadás címe: *Prehisztórikus művészet*. Előadó: *Pernecky Géza* művészettörténész.

Az előadást vetített képek egészítik ki.

Az előadás helyét a későbbiekben közöljük.

ÉDES?

Pillanatképe a II. éves iparszakosok gyárlátogatásakor a hatvani cukorgyárban.

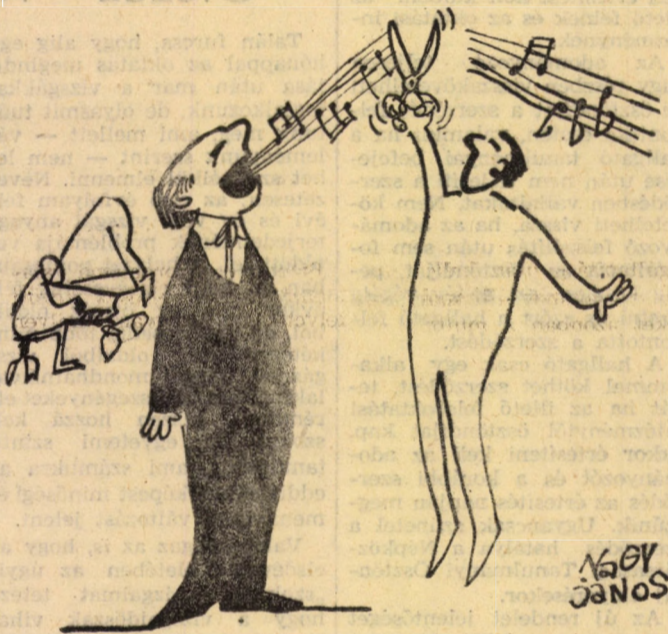
JEVGENIJ VINOKUROV:

SZOKÁSOK

Lassan furcsa szokások leple von be, érzem
Műlo, céltalan révedés fog el,
És ha egy új könyvet veszek kezembe,
Minduntalan a végén nyitom fel.
Visszatömködöm a használt, kiégett gyufát,
Szemöldököm rángatom, rángatom homlokom,
Megszokásból csupán, a kenyérháját
Lehántom, s galacsint gyúrok az asztalon.
Gyűlölt szokások leple von be, érzem,
Különös, furcsa ötlettel hirtelen
Gémkapcsolat rakok hosszú sorba szépen,
S lassan lóbálva, lábam lengetem.
A könyveket átrakom újabb rendszerekbe
Körülvesszem, mint roppant fedezék,
Érzem, örökös szokások leple von be
S valahol mélyen lelkembe ég.

Fordította: Sz. Á.

VÉGE

Egy művészet túllépi saját határait

(JEGYZETEK AZ ÉJSZAKA ÜRÜGYÉN)

Valamikor,

még a sematizmus korszakában történhetett, hogy a műsorpolitika egy illetékes fórumán többszörös, kivonatolás és desztillálás, összegezés és más bonyolult műveletek során egy lombikban megszületett minden idők egyik legidétlenebb homonkulusa, az „Átlagnéző”. Egeduralmánan hatását megcsinálta az egész szocialista filmművészet, és mérge sajnos még ma sem hatástalan. Ezt előjáróban el kellett mondanom, hogy hangsúlyozhassam, nem erre az átlagos nézőre apellálok, amikor a film közérthetőségének kérdését vetem fel.

Az ürügyet a Filmmúzeumban (végre!) bemutatott Antonioni-film, „Az éjszaka” szolgáltatta. Sok előzetes hír után, hosszas késedelemmel jutott el hozzánk ez a mű, a bálványimádóknak családást okozott, mások örültek, hogy jól odamondhatnák az unalmas dekadens irányzatnak, amelyet Antonioni neve fémjelmez. Talán nem is kellene külön elmondani, hogy ismét abba a groteszk helyzetbe került a hazai filmszerető közönség, hogy a nagy mű silány utáztatott lényegesen előbb láthatta, mint az „ihletőt”. Erdeme, lenne ezen elgondolkodni a Filmmúzeum vezetőségének, hogy ha már vállalták a szűkebb-körű vetítések feladatát, nem a legfrissebb anyagból kellene-e bemutatni egyet-mást, amelyet, hogy a fenti másodkézi „bemutatás” után hozzák

az eredetét. De ez már műsorpolitikai kérdés, ahová pedig nemigen hallatszík el a filmbarátok sóhaja...

Visszatérve

Az ÉJSZAKA-ra, azt hiszem, aki látta, egyetért velem abban, hogy nem lehet csak egyszer megnézni. Lesznek persze akik gúnyosan vállalt vonnak, „bár egyszer se láttam volna!” szavakkal, de ők is csak értetlenségüket bizonyítják ezzel, és a másik oldal véleményét igazolják, akik szerint többször is meg kell nézni. Érdekes dolog ez a többszöri filmnézés. Ne beszéljünk most azokról, akik a Robinson családöt kéjelgik végig többször egymás után. A nagyon jó, művészileg értékes filmek azok, melyeket köztudomásúlag többször „illik” látni. Ebben egyetértenek a rendezők, esztéták, filmértő közönség általában. Nem szokás ilyenkor felvetni a különös paradoxont, melyet ez az igény magában foglal, ti. azt, hogy a film az egyszerűség, a jelenidő művészet, a filmélmény időbeli lefolyása szigorúan meghatározott, melyet csak az azal lehet befolyásolni, hogy — esetleg kimegyek előadás közben a nézőtérrel. Közéhv, hogy a filmben nem lehet „visszalapozni”, mint a könyvben, a meg nem értett jelenet nem ismételtető meg, sőt utána újabb következik, nincs lehetőség elgondolkodásra. Nem is beszélve arról, hogy az újabb jelenet esetleg újabb megérzési, átérzési nehézséget jelent.

Az éjszaka

tipikusan ilyen film. Nem annyira az egyes jelenetek érthetők nehezen, a

film összefüggései, belső szerkezete és törvényszerűségei rejtőznek rendkívül mélyen. Aki viszont ezt a rendszert nem látja meg a képsorok mögött, óhatatlanul unatkozik, mert esetleges jelenetek egymásutánját látja csak a vásznon. (Nem szégyen, néhány kritika is erről árulkodik!) Ezen kétségkívül segít a többszöri megnézés. Pl. a feleség magatartásában a másodszozi látásra áll össze az az egység mely összefogja a nő reakcióit a ránéző, hozzá közelítő emberek jeleneteitől kezdve az autós szökési kísérletig; a kapcsolatok létesítésének lehetetlensége kap itt finom és lélektanilag mély kifejezést. De sorolni lehetne a hasonló példákat, melyek alapján szinte kategorikusan leszögezhető: ezt a filmet első látásra lehetetlen adekvátan felfogni.

De kell-e egyáltalán egy remekművet első találkozásra teljes mélységében megérteni? Nem agnosztikus kérdés, nem is a művészet sokszor misztifikált varázsáról van itt szó. Egyszerűen az a sokszor idézett példa jut eszünkbe, hogy a Háború és békekét olvasva, sokszorra is új szépségek, új értelmezési lehetőségek tárulnak fel előttünk. Más oldalról közelítve a kérdéshez, azt mondhatnánk, hogy a Háború és békét első olvasásra senki sem érti teljesen. Ezek szerint ez is kifogásolandó lenne?

Természetesen nem. É, ezzel elértünk a kérdés lényegéhez, ahhoz, miért nem jelent AZ ÉJSZAKA és a hozzá hasonló jellegű filmek követhető utat a filmművészet egészének jövőjében. Mert alapvető különbség, hogy egy alkotásban az útra és útra megnézésre a még felfedezetlen művészi, kifejezésbeli szépségek csábítanak-e, melyek felett első látásra esetleg a történet igazságában még elsiklottunk, vagy az *kényeszerit*, hogy a mű egésze nem válik egységgé, nagyhatalús és „tisza” élménnyé. (Természetesen feltéve, hogy ez a műben

A „HARMADIK ERŐ” ÚTJA

Az általános és kereskedelmi kar pártszervezete október 9-én közös pártnapot rendezett. Előadója, *Récsei László* elvtárs, a nemzetközi kapcsolatok tanszékének vezetője, az el nem kötelezett országok problémáiról beszélt.

Az utóbbi évtizedekben az országok egész sora nyert függetlenséget. 1945-ben a föld népeinek fele élt gyarmati elnyomás alatt, ma az emberiség egy és fél százaléka a gyarmatok lakója. Az ENSZ alapításakor, 1945-ben 51 ország írta alá az alapokmányt, ma 111 tagja van az ENSZ-nek. A nemrég függetlenné vált országok közül a semlegesek „el nem kötelezettek” nevezik magukat, értvén ez alatt, hogy nem vállalnak előre kötelezettséget esetleges háborúban, egyik országcsoport mellett sem. Ezeknek az országoknak nincs jelentős gazdasági vagy katonai erejük, nem is alkotnak egységes táborot, mégis tekintélyes világpolitikai tényezővé váltak. Annak bizonyítására, hogy gazdasági és katonai erő nélkül is lehetséges befolyást gyakorolni a világpolitikára, *Récsei* elvtárs megemlítette, mint „negyedik erőt”, a világ közvéleményét, mely korunkban minden jogtiprásra és agresszióra érzékenyen reagál, és nemegyszer megakadályozta már az erőszakot, és az agresszív kormányoknak számolniuk kell a világ közvéleményével.

Az imperialista országok nem nyugodtak bele gyarmataik elvesztésébe és a neokolonizmus eszközeivel próbálják megtartani, vagy visszaszerezni befolyásukat a gyengén fejlett országokban. Nagy szerepet szánnak ebben a különböző kölcsönöknek és segélyeknek. A múltban nyíltan kijelentették, hogy segélyeiknek célja nem az egyes országok népeinek támogatása, hanem az események befolyásolása. Ma segélypolitikájuk egyre inkább a szocialista országok által nyújtott segélyek hatásának ellensúlyozására irányul. Nem hiányoznak azok a nyugati nyilatkozatok sem, amelyek kénytelen-kelletlen elismerik ezt a defenzívát.

A szocialista országok segélyei mindenkör ezen országok népeinek érdekeit szolgálják. A kölcsönököt a nyugati országoknál sokkal kedvezőbb gazdasági feltételek mellett, politikai kikötések nélkül nyújtják, és ezeket az országok gazdaságuk fejlesztésére fordíthatják. Ezzel szemben például az Indiának nyújtott

amerikai kölcsönök kétharmada nem szolgál fejlesztési célokat. Néhány év óta az Egyesült Államok termékei feltehetően hitel keretében szállít Indiának. Az amerikai sajtó büszkén hirdette, hogy az akció során naponta egy megrakott hajó indul Indiába az Egyesült Államokból. Ha a kölcsön összegét késztermék szállítása helyett az indiai mezőgazdaság fejlesztésére fordították volna, ma India mezőgazdasága önálló lenne.

Mindezek mellett az imperialisták segélyei nem jelentenek áldozatot. 1951-60 között kb. 12 milliárd dollár segélyt adtak a gyengén fejlett országoknak, ugyanez idő alatt 21 milliárd dollár profithoz jutottak ezekről a területekről.

A „harmadik erő” országai sok szempontból tarka képet mutatnak. Különböznek függetlenségük foka, gazdasági fejlettségük, osztálytagozódásuk tekintetében is. Vezető körök különbözőképpen viszonyulnak az országok belüli haladó erőkhez, és a szocialista országokhoz. Van közöttük abszolút monarchia, köztársasági parlamentáris demokrácia, katonai diktatúra stb.

Megegyezik azonban a helyzetük abban, hogy a tömegek nyomorán, gazdasági elmaradottságukon saját erőből nem tudnak változtatni. Monokulturális gazdaságuk mellett szinte valamennyit sújtja a világgiazi árokló, a nyersanyagok és késztermékek arányainak kedvezőtlen alakulása. Pusztán ezen évente 2-4 milliárd dollárt veszítenek ezek az országok. Mindezek mellett látják a hatalmas fegyverkezési kiadásokat, amelyeknek töredéke elég lenne egy-egy ország felvirágoztatására. Ez a leszerelés következtetés híveivé teszi őket, amelyet a legkülönbözőbb fórumokon kifejezésre juttatnak. Egyre többen ismerik fel a szocialista országok külpolitikájának helyességét, és állnak ki mellette. Hasonló helyzetet teremt a legtöbb országban, hogy a kölcsönök, amelyeket nem tudtak gazdaságuk fejlesztésére fordítani, idővel súlyos teherterhelé válnak.

Az ENSZ-közülések szervezeti arányai mutatják, hogy az utóbbi években nőnek a nemzetközi életben azok az erők, amelyek felismerik, hogy a Szovjetunió és a szocialista országok békés egymás mellett élést hirdető, általános leszerelést, és vala-

mennyi gyarmat felszabadítását követelő politikája felel meg az emberiség egyetemes érdekének. Az újonnan függetlenné vált országok növekvő számban állnak a politika mellé, mert ez szabaddítja meg őket a kolonializmus utolsó láncaitól.

—G—

Az Egyetemi Tanács

legutóbbi ülése a közgazdász-képzés helyével, a közgazdásztovábbképzéssel, az egyetem szakosítási rendjével és oktatási módszereivel foglalkozott. E nagy jelentőségű kérdésekről az Egyetemi Tanács feljegyzést készít a Művelődésügyi Minisztériumnak, hogy jövő év elejéig, a végleges terv elkészítéséig tisztázzók, janak ezek az alapvető kérdések is.

A gazdasági szakemberképzés egyeséges rendszere és a közgazdász-továbbképzés valószínűleg a Minisztérium eljé kerül.

Egyetemi biztosítás

A balesetek száma az egész világban, így hazánkban is állandóan nő. Különösen a közúti forgalom fejlődése okoz egyre több balesetet. Az üzemi dolgozók, alkalmazottak, általános és középiskolai tanulók számára az Állami Biztosító már korábban bevezette az olcsó díjű balesetbiztosítást. Most a Művelődésügyi Minisztériummal egyetértésben az egyetemi és főiskolai hallgatók számára tette lehetővé a rendkívül kedvezményes balesetbiztosítást.

A biztosítás díja egy tanulmányi félévre 10 forint. A balesetbiztosítás összege balesetből eredő számszázalékos rokkantság esetén 25 000 forint. Balesetből származó, 10 százaléknál nagyobb részleges rokkantság, vagy csunkulás esetén a balesetet szenvedett hallgató ezen összegből a rokkantság százalékanak megfelelő hányvadát kapja. Csonttörés, balesetből eredő, 28 napnál hosszabb ideig tartó betegállomány (szünidőben is), vagy 10 százalékon aluli részleges rokkantság (csunkulást kivéve) esetén 400 forint illeté a sérülte. Betegállomány esetén az iskolai mulasztott napok száma, szünidőben ennek megfelelő munkanapok számának orvosi igazolása a mérvadó.

A biztosítás bárhol bekövetkezett balesetre érvényes, kivéve azt, amely munkabér-ellenében végzett, SZTK-járulék fizetésére kötelezett munkavállalás közben éri a hallgatót.

Baleseti halál esetén a biztosított hozzátartozói 4000 forint temetkezési segélyt kapnak.

A balesetbiztosítás iránt a KISZ-bizottságon lehet érdeklődni.

A József Attila Szabadegyetem közgazdasági előadásai

Október 28-án, hétfőn *dr. Ratár Ferenc*, a KGM Ipargazdasági Intézetének munkatársa tart előadást A termelési tervek kialakítása különböző variánsokkal címmel a VII. kerület, Múzeum krt. 4/A épületben.

Október 31-én, csütörtökön, Valutáris problémák a modern tőkeársadalomban címmel lesz előadás az ELTE Természettudományi Karán, VIII. kerület, Múzeum krt. 4. B-épületben.

Október 31-én 3 órakor a Matematikai modellek a szocialista közgazdasági irodalomban és alkalmazásuk a gazdasági tervezésben címmel tart előadást *Andorka Rudolf*, a statisztikai—közgazdaságtervezési szakosztály keretében.

Karafiáth András

Rugalmasabb formákat kell találni

Egyetemi KISZ-szervezetünkben — az új tanév megkezdésekor — a legfontosabb kérdések között szerepelt az ISZM jelenlegi helyzete és jövője. Most megkérdeztük Besseney Lajos elvtársat, a KISZ VB titkárát, mi teszi fontossá e kérdés tisztázását?

— Mindenki előtt nyilvánvaló a mozgalom elvi célkitűzéseinek helyessége — mondja Besseney elvtárs. — Jelen viszonyaink között, mikor hallgatóink a lehetőségekhez képest maximális anyagi támogatást kapnak tanulmányaik sikeres elvégzéséhez, alapvető kötelessége mindenkinek, hogy szorgalmától és tehetségétől függően — a maximális teljesítményt nyújtsa.

Más szóval: tegyen meg mindent annak érdekében, hogy szakmailag és ideológiailag egyaránt jól képzett szakemberként kerüljön ki az egyetemről. E törekvés valóra váltását és összefogását kívánja szolgálni az Ifjúság a szocializmusért mozgalom.

Egy adott cél elérésének azonban egyrészt különböző útjai vannak, másrészt pedig — a fejlődés következtében — egy régebbi útról át kell térni egy új, megfelelőbb formára.

Az ISZM jelenlegi formája — létrehozásának idején, az 1960-as években — egyértelműen helyes volt. A hallgatóknak csak viszonylag kisebb részét fogta át, és így lehetőség volt a vállalások sokoldalú, részletes kidolgozására.

Később, mikor a KISZ tömegszervezeti jellege egyre plasztikusabbá vált, az élcsoportok jelleme formák kezdtek avatkozni, egyre világosabban jelentkezett a sablonosság, a sematizmus veszélye.

Az ISZM-ben résztvevők nagy száma miatt egyre nehezebbé vált a részletes vállalások ellenőrzése, egyre inkább háttérbe szorult az egész mozgalom tartalmi célja — és sokan csupán formai előírásokat, egy felsőbb utasítás végrehajtását látták benne.

— Mit kell tennünk?
— Megtartva a helyes elvi célt, új formát kell létrehozni.

Egyetemünk oktatási intézmény, s ez meghatározza az alapvető célt: a tanulmányi és politikai munka első helyre állítását. Olyan hallgatója nem lehet az egyetemnek, aki ezen a két területen ne tudna egyenlően valamit vállalni. A legjobbak tdk-munkát végeznek, amelyet az egyetemi tdk-tanács irányít, és tanszékenként vannak tdk-csoportok.

Mások olyan szakmai jellegű továbbképzésben vesznek részt, amely elősegíti a tananyag szélesebb körű és jobb megértését. Így pl. a pénzügyszakosok figyelemmel kísérhetik a Pénzügy és Számvitel című folyóiratot, megosztva egymás között azokat a fontosabb témákat, melyeket rendszeresen tárgyal a lap. Az elolvasott anyagról jegyzetet készítenek maguknak, és adott időközönként — kéthavonként — KISZ-csoportülések keretében kölcsönösen tájékoztatják egymást. Ily módon a legfontosabb szakmai kérdésekre ráirányíthatják a csoport többi tagjának is a figyelmét, lépést tarthatnak szakterületük fejlődésével. (Minden szaknak van megfelelő lapja, melynek rendszeres figyelemmel kísérése rendkívül nagy segítséget nyújt a szakanyag alapos elsajátításához.)

Ugyanez vonatkozik egyes fontos szakkönyvek tanulmányozására is. (Ezek jegyzékét a tanszékkel közösen összeállítjuk, és eljuttatjuk minden KISZ-csoporthoz.)

Ilyen jellegű munka végzéséhez nem kellenek rendkívüli képességek, a szakmai fejlődés szempontjából mégis nagy jelentőségűek. Előkészítő lehetnek egy későbbi tdk-dolgozatnak vagy doktori disszertációnak.

Külön ki kell emelni az ideológiai jellegű tudományos diákmunka jelentőségét, figyelembe véve, hogy 1965-ben, hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából, országos méretű tdk-konferencia lesz, melyen korunk gazdasági és politikai kérdéseivel foglalkozó munkák szerepelnek.

Hasznos és eredményes forma a kollektív tdk ezen a területen, ahol egy KISZ-csoport a feladatokat megosztja tagjai között. Így pl. Afrika fejlődésével foglalkozó tanulmány elkészítésénél országoként lehet megosztani a munkát, időközben összehangolni, és a végén a részanyagokból egységes egészet szerkeszteni.

Első- és másodéves hallgatóinknál már most meg kell kezdeni a felkészülést erre az 1965-ös tdk-konferenciára.

A területben egyetemünk az egyetlen felsőoktatási intézmény. Joggal igénylik a terület vezetői és az egyes üzemek, hogy a politikai oktatás vezetésére egyetemünk hallgatói közül minél többen vállalkozzanak. Természetesen, ehhez teljes egészében tájékozottnak kell lenni a politikai eseményekben. Egy oktatási év végigvitele — 10 előadás — az erre vállalkozó egyetemi hallgatónak rendkívül tanulságos és hasznos egyéni politikai vállalatot jelent.

A tanulmányi és politikai vállalások — fontosságuknál fogva — főleg egyéni jellegűek. —
Mi az elképzelés a többi területre vonatkozóan?

— A társadalmi munka, kultur- és sportmunka terén alapvető forma a kollektív vállalat. Ezen a területen ugyanis rendkívül nagy lehetőség van arra, hogy a csoportok közösségi szellemét helyes irányba fejlesszük. Így pl. közösen végzett fizikai munka, közös építőtáborozás, közös színházlátogatás, közös kirándulások — mind hasznosak, mert az adott területen való képzés mellett a jó közösségi szellem kialakításában nagy szerepet játszanak, közelebb viszik egymáshoz a csoportok tagjait. Ezen a területen természetesen külön kell választanunk azokat a hallgatókat, akik komoly munkával jó eredményeket érnek el sportban vagy kultúrterületen. Az ő célkitűzésük a minél jobb eredmények elérése, tudásuk továbbfejlesztése — az egyetemi tanulmányi-politikai munkával összhangban.

Külön fel kell hívunk hallgatóink figyelmét az egyetemi kultúr- és sportcsoportok munkájának figyelemmel kísérésére, a KISZ-klub rendezvényeinek látogatására. Egyetemi kultúr- és sportcsoportjaink most inneplik fennállásuk 15. évfordulóját, s ebből az alkalomból november végén ünnepség-sorozatot rendeznek. Elvárjuk, hogy a KISZ-csoportok kollektíven vegyenek részt az őket érdeklő műsoros esteken. Két dolog indokolja ezt:

Kultúr- és sportcsoportjaink igen magas színvonalú előadásokat produkálnak. Fejlettségüket mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy olyan ismert emberek vezetik munkájukat, mint Albert István, az Állami Népi Együttes vezetője (népi zenekar); Nárádi László, a Duna Művészegyüttes koreográfusa (táncpar) stb.

Az egyes műsoros estek megtekintése maradandó, művészi élményt nyújt. Az egyes kultúr- és sportcsoportokban tevékenykedő hallgatóink munkájának legnagyobb fokú elismerését jelenti, ha otthonukban, hallgatótársaik előtt aratnak sikert és tapasztalnak érdeklődést.

Általánosságban leszögezhetjük, hogy a sok külföldi és hazai siker után illő lenne hallgatóinknak is megismerni saját kultúr- és sportcsoportjaik produkcióit.

Ez egy fontos és hasznos kollektív vállalat lehet minden KISZ-csoportnak.

A KISZ-klub programja legigényesebb hallgatóinkat is kielégíti. Operatív és dzsessz-szig, tánczenéi; prózától a költészetig a legváltozatosabb előadások és viták lesznek az év folyamán — neves személyek vezetésével és közreműködésével.

A program tanulmányozása után KISZ-csoportjaink válasszák ki a számukra legérdekesebb témát, és jelentkezzenek azokra.

Miként összegezzük az elmondottakat?
— Áttekintést adtunk arról, hogy mi a lényege ISZM-vállalási rendszerünknek. A felhozott egy-két példa azt a célt szolgálja, hogy bemutassuk, milyen formában helyes kidolgozni az új vállalásokat, milyen irányban kell keresni a további utat.

Úgy vélem, hogy elképzeléseink — melyeket alapos vizsgálat után alakítottunk ki — helyesek, és közvetlenül vagy közvetve hallgatóink érdekeit szolgálják. Mindezek valóra váltásának alapvető feltétele, hogy hallgatóink komolyan gondolják át, tegyék magukéivá maradéktalanul a helyes törekvéseket, hívják fel a figyelmet az esetleges hibákra, s ezen általános elvek alapján érdekes és hasznos, konkrét programot alakítsanak ki.

SZÁLL AZ ÉNEK

Hangok. C-D-E-F-G. Zeng az egész épület. Vajon honnan ered ez a nagy hang-özön? Benyitok a 113-as terembe, ahol ének karunk próbál. Eppen a tenoristák „serege” ereszti meg a torkát. Annyian vannak, hogy nem is lehet őket egy kézen megszámolni... Csak kettőn. A nyolc tenorista ezt úgy igyekszik ellensúlyozni, hogy a próbákön ötven-

százalékos arányban vesznek részt. Felhangzik a dal és bekapcsolódik az egész gárda. Harciasan zeng a Marseillaise (szinte érezni lehet a puskaporszagot).

Néha kikapcsolódás is van. Ilyen volt például a nagyszabású fényképezés, melynek egészen modern felfogásban készült eredményét itt láthatjuk.

Vita-Vita-Vita

A vizsgajelentkezésekről indított vitához

Örömmel olvastam a Közgazdász szeptember 23-i számában O. K. „Néhány szó a vizsgajelentkezésekről” című cikkét, mert jól példázta, hogy a lap együtt él a hallgatóssággal, ismeri problémáit.

Véleményem szerint a kérdés megoldását elősegítené a következő módszer: A tanszék az egy napon vizsgálható hallgatók számának megállapítása után kellő számú vizsganapot állítanak be, ezeket azonban a múlttól eltérően arányosan elosztanák az egyes tagozatok, karok és szakok között. Az így megállapított vizsganapokat pedig — és ez a megoldás lényege — a vizsgaidőszakban az egyes csoportok részére egymástól lehetőleg távolos napokra tűzék ki.

A korábbi hátrányos gyakorlat többek között azt eredményezte, hogy a levelező hallgatók — akiknek az estiekével azonos vizsganapokra való jelentkezése megelőzte az esti hallgatókét — a vizsgaidőszak utolsó harmadát teljesen kitöltötték, mire az esti hallgatók is jelentkezhetek a tanszékben. Ezek után a nyári vizsgaidőszakban nem volt mód az esedékes vizsgák arányos elosztására. Természetes következményként a hiányzó vizsga letételére már csak ősszel kerülhetett sor.

Meggyőződésem szerint a vizsgarend ily módon történő megváltoztatása nemcsak a tanulmányi átlageredményeket javítaná meg, hanem kedve-

zően befolyásolná a határidőben letett vizsgák számát is.

Köbor Imre
II. évf.
esti belker. szak

Hozzászólás a „Hogyan tanuljunk” vitaindító cikkhez

Bizony, ez a probléma valamennyiünknek, elsősorban a felvetődött. Hogyan, milyen módszer alkalmazásával lehetne a leghatásosabban elsajátítani a tananyagot úgy, hogy vizsgaidőszakban is maradjon idő az olvasásra, pihenésre. Nehéz egy-egy módszert általánosítani, mert felfogóképességünk különböző. Bár Fery Sarolta évfolyamtársam, felsős hallgatók és oktatók véleményét kérte, én is szeretnék ezzel kapcsolatban egy-két gondolatot kifejtetni.

Az előadásokat látogassuk, ezt mindenki szorgalmazza, én a hangsúlyt inkább a jegyzetelésre szeretném felhívni. Én a közepes bőségű jegyzetelést tartom a legmegfelelőbbnek. Mivel az előadások anyaga általában ismeretlen előttünk, így nem elégedhetünk meg csak a fontos szavak jegyzésével, ez a módszer csak ismeretanyag visszaemlékeztetősekor tesz jó szolgálatot. Viszont arra nincs idő, hogy minden gondolatot jegyzetünkben megörökítsünk, ez csak gyorsírással volna lehetséges,

de teljesen szükségtelen is, hisz a legtöbb tárgyból jegyzet, illetve tankönyv áll rendelkezésünkre. Tehát csakis a lényeg tömörítésében való lejegyzését tartom a legjobb megoldásnak.

Tanulásomban részint középiskolai stílust alkalmazok, a szemináriumi tantárgyakból (idegen nyelv, matematika, politikai gazdaságtan) óráról órára készülök a tankönyvek tanulmányozásával. Viszont a többi tantárgyból a következő óra napjának előestéjén egy-két napot a saját jegyzeteimet olvasom át, a szöveget pedig szabad időmben fejezetenként oly módon, hogy a lényegét aláhúzó. Ezt azért tartom fontosnak, mert a jegyzet és az előadás kiegészíti egymást, s vizsgaidőszakban nem lesz idő megégszer mindent átolvasni.

Mindenknek ellenére én is szívesen vennék át még jobb tanulási módszert már vizsgázót, tehát tapasztalt fel-sőbb évfolyamos hallgatóktól.
Petres Sándor

VÁLASZ

a fakultatív nyelvoktatás ügyében

A Nyelvi Intézet minden tanára örömmel értesült arról a lelkes érdeklődésről, amelyet egyetemünk ifjúsága a nyelv-tanulást iránt tanúsított és tanúsít. A Közgazdász hasábjain az elsőévesek egyik képviselője még panaszt is emelt a miatt, hogy az elsőévesek nem vehetik fel fakultatív tárgyként a Nyelvi Intézet által tanított valamelyik nyelvet.

Az intézet az alábbiakban szeretné válaszolni a panaszos levélre:

1. A Nyelvi Intézet minden tanára arra törekszik, hogy minél szélesebb körben terjesse a nyelvi ismereteket, és évek óta mindent elkövet, hogy minél nagyobb lehetőséget biztosítson minden hallgatónak nyelvtudása tökéletesítésére. A Nyelvi Intézet ebben a szándékában bizonyos pénzügyi keretek korlátozzák, s ezért nem terjesztheti ki minden jelenlévőre a fakultatív nyelvoktatás lehetőségét.

2. Amennyiben korlátoz-nunk kell a fakultatív nyelv-

tanfolyamok számát, az eddigi évek tapasztalatai alapján az látszott legcélravezetőbbnek, ha a fakultatív nyelvoktatást olyan másod-, harmad-, negyedévesek számára engedélyezzük, akik a kötelező nyelvből jeles, vagy jó osztályzatot kaptak és így bebizonyították a nyelvek iránti érzéküket. A múltban sok elsőéves olyan feladatokat vállalt magára, amelyeknek nem tudott eleget tenni és a nagyszámú letorzsolódás teljesen megzavarta a fakultatív nyelvoktatás rendjét.

A Nyelvi Intézet arra kéri az elsőéveseket, igyekezzenek minél jobb érdemjegyeket szereznii a kötelező nyelvből és így lehetőséget fognak kapni arra, hogy más nyelvet is tanuljanak.

Nyelvi Intézet

Az Egyetemi Színpad műsornaptára

Október 28-án este 7-kor:
Lorca-est. A Világírodalmi sorozat I. előadása.

Közreműködik: Berek Katalin, Mádi Szabó Gábor, Jancsó Adrienne.

Október 31-én. este 7-kor:
Mario Lanza és Maria Callas olasz ária- és dalestejé mikrorabaradás hanglemezeikről.

November 2-án. este 7-kor:
Racine: A pereskedők. Vígjáték 2 részben.

November 4-én és 5-én, fél 8-kor:
Filmművészeti főiskolások kisfilmjei.

November 5-én, este fél 8-kor:
A moszkvai konzervatórium „Csajkovszkij” kamarazenekarának hangversenye.

Műsoron: Händel, Vivaldi, Grieg, Elgar művei. Vezényel: Mihail Torjan.

TDK dolgozataink Szegeden

kell indítani az idei kutató-munkát.

Második feladat: készülni kell a VI. országos tudományos diákköri konferenciára.

A legutóbbi országos konferenciát 1962 tavaszán tartották Debrecenben. Az országos konferencia előtt az egyetemen belül szokás diákköri gyűlést rendezni, de ez nálunk az idén elmarad. A pályázatra egyébként 24 dolgozat érkezett.

Szegeden ülésezik a közgazdasági tagozat, és azon belül világgazdasági, ipargazdasági és agrárgazdasági szekciók lesznek.

A világgazdasági kérdésekről a fő referátumot Endreffy Miklós tartja a tőkés integráció problémáival kapcsolatos témáról. „Munkamegosztás a Közös Piacon” címmel. Baricz Rezső tartja az ipargazdasági szekció fő előadását az ipari munka termelékenységéről. A harmadik, agrárgazdasági témában pedig Laczó Fe-

renc IV. évfolyamos hallgató „A belterjesség közgazdasági problémái” című dolgozata a fő referátum.

Az említett szekciókba soroltakon kívül is érkeztek jó dolgozatok. Ezeket más szekciónak (pl. matematika, földrajz) ajánlották fel — mondotta Csáki elvtárs. — Az egyetem szeretné levinni Szegedre mind a 24 dolgozatot.

A legkiválóbb dolgozatok fői miniszteri, a többi jó dolgozat szerzői pedig rektori jutalomban részesülnek.

Befejezőül Csáki elvtárs megemlíti, hogy habár az első évek alkotásaikkal még nem tudnak részt venni a tdk munkájában, az érdeklődők már most bekapcsolódhatnak a diákköri életbe. Kísérjék figyelemmel a közgazdasági folyóiratokat, s minél nagyobb számban jöjjenek el a diákköri ülésekre, ahol szeretettel várják őket.

Fery Sarolta

„Nálunk a munkaterv nem dekoráció“

Hétköznap este van. Lám-pafényt szólnak a gyömrői ifjúsági otthon ablakai. Az udvaron halomba támasztott kerékpárok. Epp jókor cseppentem ide — gondolom — biztosan taggyűlést tartanak a Zalka Máté területi KISZ-alszervezet tagjai. De nem. A sportegyesület ülészik, folyik a vezetőségválasztás. Itt van most mindenki, akinek fontos a helyi sport, pontosabban a futballcsapat dolga. Idősebbek, fiatalok vegyesen.

Érdeklődöm, akad-e valaki a KISZ-vezetőségben, aki időt szakíthatna egy beszélgetésre. Akad. Jön a szervező, Földvárszky Józsa, de csatlakozik hozzánk maga a titkár is, Bogárné Miklós. Látnom már, nem a legalkalmasabb időpontot találtam el, mégis barátságosan fogadnak. Hellyel kínálnak, s nem kell kérdezősködnöm, a beszélgetés hamar olyan útra terelődik, amiből jól tájékozódhatok a KISZ-vezetőség életéről, s ami az apropót adja: belker. szakos közgazdász hallgatókkal való barátságokról.

— Simon Jóskaékkal — kezdi a beszámolófelet Miklós — még akkor ismerkedtünk meg, amikor nálunk jártak falusi népművelő munkán. Az ismeretségéből barátság lett, s május elsején össze is ültünk a mostani negyedéves belkereskedelem szakosok vezetőségével. Megtanácskoztunk, milyen lehetőségek vannak arra, hogy barátságunk a két alapszervezet közötti jó kapcsolatot fejlessze. Sok hasznos gondolat vetődött fel akkor, s bár terveinket nem pecsételtek meg látványos szerződéssel, egy részüket már megvalósítottuk, más részükre a közeljövőben kerül sor.

Jártunk Pesten, körülnéztünk a városban, vendégeskedtünk az egyetemen. Hajókirándulásra is elvitték bennünket diák vendéglátóink. Azóta hol egyikük, hol másikuk vonatra ül, s felkeres bennünket. Legtöbbször Mezei Zsuzsa jön hozzánk, ő az ösztöközőnk.

— A következő hetekre mit vetettek a közös programba? — Az október hátralévő része, s a november különbözően gazdag lesz olyan eseményekben, amelyek érintik mindkét alapszervezet életét. Az induló ifjúsági akadémiánk előad-

sain az atomról, s a külkereskedelem aktuális kérdéseiről egyetemisták vezetnek foglalkozásokat. Más alkalommal egy NDK-ban tett utazás élménybeszámolóját hallgatjuk majd meg. Szervezni fogunk közös társadalmi munkát is. Itt a környéken. Bár november elején — ez arra mutat, hogy kezdenek a tsz-ek jól állni — keresni kell a munkalehetőséget. A közgazdász hallgatók egy másik csoportos látogatása alkalmával sporttalálkozót rendezünk. A fiúk futballban, a lányok asztaliteniszben mérik össze ügyességüket.

Jó hallgatni ezeket a terveket. Látnivaló, különbözőnek azoktól, amelyek pontok hosszú sorába szedve arra jók csak, hogy irattartókat töltsenek velük.

De ha lenne valami kétségem az iránt, hogy a gyömrői KISZ-ek igen komolyan veszik az együttműködést, ahogy egyre jobban megismerem őket, legsúlyosabb aggodalmaim is eloszlanának.

Miklós elmondja, hogyan élnek, mit tettek 1957 óta — s én azon töröm a fejem, miként lehetne mindezt úgy leírni, hogy a világról se higgye senki szépíróknak. Önmagukban szépek, komolyak az eredményeik.

— Nálunk a szervezeti élet alapja a munka — mondja a titkár —. A múlt negyedévben átlagosan több mint száz óra társadalmi munkát végeztünk mindenki. Hetvenen vagyunk, ha az úttörők soraiból idén hozzánk került fiatalokat is beleszámítom, százan. De akár utat építünk, akár a tsz-ben segítünk, vagy ha az ifjúsági otthonban akad munka, nincs huzavona amiatt, hogy ki dolgozzék. Bálokat, rendezvényeket is tartunk. Legközelebbi a regrutabál lesz.

Nyaranta már hetedik éve, táborozásra megyünk. Velünk jönnek az úttörők is. Idén Sopronban jártunk, de volt már példa arra, hogy külföldön nyaralt egy csoportunk.

A Monori járásban minden év augusztus 20-án sorra kerülő ifjúsági találkozók kulturális, sport- és felvonulási összetett versenyét már ötödik éve mi nyerjük. Díjaink az ifjúsági otthon felszerelését gyarapították. Így kaptunk televíziót, s rezasztalt is. Idén,

mivel az említett díjakhoz a korábbi éveken már hozzájutottunk, Pacsirta rádiót kértünk, lemezjátszóval.

Ez évi győzelmeinket azonban nem a díj tette nevezetessé... Mi voltunk a házigazdák. Eljöttek a fiatalok Monorról, Menderől, Vecsésről, s a járás más részeiből. Minden tőlünk telhető megtettünk a jó előkészítés érdekében, de hiába. A szakadó eső keresztülhúzta elképzeléseinket, az ifjúsági vetélkedő programját nem tudtuk teljes egészében megtartani.

Miklós szavaiból az is kiderül, hogy a kultúrunkban, a szép eredmények ellenére sincs minden rendben. Ev elejétől készülnek egy háromfelvonásos darab eljátszására, de a bemutató napja egyre késik. Kezdetben az okozott galibát, hogy egy menyasztóny, akinek a darabban idegen legényt kellett volna megcsókolnia, visszaadta a szerepét. Később a próbák időpontjával voltak nehézségek. De egyszer mégiscsak lesz bemutató. Abból is tudom, hogy a beszélgetés közben odafordul egy kislány a titkárhoz:

— Mondd, Miklós, jó lesznek én Zsuzsi szerepére?

Miklós ránéz, gondolkodik. Aki kérdezi, nagyon fontosnak tartja, hogy ő miként vélekedik, nem szabad elhamarkodnia a választ.

Bognár Miklós csak egy éve titkára a Zalka Máté KISZ-területnek. Amit elérték, nemcsak az ő, és nemcsak a mostani vezetőség szervező munkájából született. Részük van benne azoknak az aktívistáknak is, akik már elkerültek tőlük. De, hogy napi KISZ-munkájuk mellett — Miklós erdésztechnikus, Józsa karosszerialakos, Schultz Gyurka is vasas — hogyan szorítanak 8-9 órát kenyéradó foglalkozásukra, egy-két órát utazásra, nem tudom. Fokozzám tovább? Udvarolnak is.

Mielőtt Gyömrőre indultam volna, úgy képzeltem: tudósítást írok arról, hogyan patronálunk végzős belkereseink egy vidéki KISZ-területet. Belátom, a patronálás szó nem fedi jól ezt a kapcsolatot. Egyben-másban bizony hasznos lenne nekünk is tanulni tőlük.

Torma Imre

Az egyetem

Azon ritka fogalmak közé tartozik, melyeket talán még közgazdaságtanilag is nehéz lenne definiálni. Mindenesetre olyan hely, ahol mindenki közgazdászt csinálnak, hacsak az ember idejében észbe nem kap.

Az I. előadó

Egyetemi Circus Maximus. Előadások mindenmap nyolc órától, tíz tanszék legkiválóbb művészeinek fellépésével. Látványos program, egyensúlyozás az ideológia buktatói között, ugrás a minusz végtelenbe és még tízenkét világszám 150 (katalogusi napokon 550) fiatal vad közreműködésével.

A teremben galambok és macskák szórakoztatják az arra rászorulókat. Külföldi társaságaink ajándékából a közeljövőben néhány leopárdpárca és oroszlán, valamint két forgótőkével és kamatlábbal nő az állatállomány. Botot, ernyőt, magyar kártyát és józan ésszel kérjük előadás előtt a ruhatárban leadni.

KATALÓGUS

Terroreszköz, valamint kispolgári csökevény. Segítségével hallgatóinkat két nagy csoportra osztjuk: akiknek

van és akiknek sok van. Megszűntetéséről hetenként tárgyal a Diák Nagygyűlés, ahová ajánlatos eljárni, mert minden alkalommal katalógust tartanak.

Köszönés

Kiveszöfélében levő régi magyar néphagyomány. Ma inkább a rászorulókat folyamodnak ehhez az eszközhöz.

Könyvtár

Ha valamilyen jegyzet hiányzik, keresd fel a könyvtárat, itt esetleg megtalálhatod. Ha annyira megtetszett, hogy úgy érzed, nélküle nem tudnál élni, rejtse a szived (esetleg kabátkád alá) és vidd haza. Egyet azonban ne felejtse el: a könyvtár nemcsak a tiéd, más is akar lopni, néhány könyvet hagyj nekik is.

Talált tárgyak, üzenetek

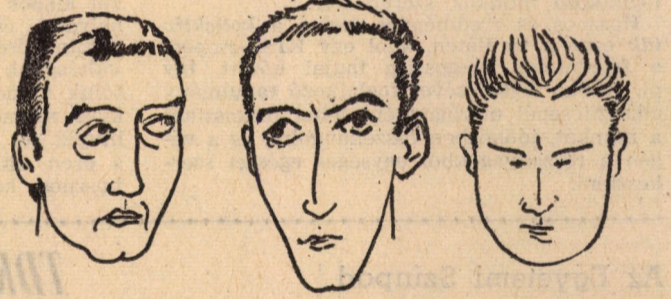
Ha elveszítettél, elhagytál valamit, azt a porta melletti asztalon keresd. Ha nem találod ott, ne fáradjál tovább. Valaki már megtalálta.

Közgazdász-bál

Ezeken a bálokon egyetemünk ifjúsága baráti találkozóra jön össze, a kétkézi munkát végző fiatalokkal. (Későbből, iszapbirkózók, markecolók stb.) Ennek ellenére a közgazdászok aránya érthetetlen okokból állandóan növekszik, amiért a Mátyás téri és a Duna-parti galéri nem közgazdász tagjai rosszállásukat fejezték ki.

Szociális segély

Anyagi támogatás, melyet bárki megkaphat, akinek szerencséje van. Benevezni minden hó 15-ig lehet, drámai hanglejtésű kérvények útján. Azonkívül érdekes szerencsejáték még a totó, a lottó és a rulett is.

MINDENFÉLE

Idősebb az örök város, mint gondolták?

Róma szívében nemrég olyan régészeti leletre bukkantak, amely arra enged következtetni, hogy az „örök város” jóval öregebb, mint eddig hitték.

A legenda szerint Róma alapításának évszáma i. e. 753. A Capitolium tövében végzett ásásoknál azonban most olyan festett terakottacserpepet találtak, amely ennél 1000 évvel is régebb lehet. Alberto di Segni, Róma városának régészeti és művészeti ügyekkel foglalkozó szakembere szerint: „Az új lelet

ORVOSI IGAZOLÁS

Hazánk papírgyártásának büszkesége. (Nem pirul stb.)

Utóvizsga

Lehet belőle egy, kettő, sőt, több... Lehet továbbá első, második stb. Eredetileg továbbtanulási intézménynek indult, manapság pedig ismétlés nélküli variációk egy témára.

Sportélet

A legnépszerűbb sportágban, a labdarúgásban egyetemi csapatunk a hatodik vonalban küzd a kiesés ellen. Persze, egyetemünk sportját nem szabad csak ebből megítélni. Vannak keményen dolgozó, lelkes szakosztályaink (például asztalitenisz), amelyek hősi küzdelemben és sokkal magasabb osztályból fognak kiesni.

NYILVÁNOS TELEFON

Kutyaugatás, számbölgés...

A felsőéves

Minden egyetemen van belőlük, még nálunk is. Genetikailag a következő csoportokra oszthatók: nagyképeűk, nagyképeűbbek és külkeresek.

KÖZGAZDÁSZ

Kéthetenként valahogy mindig megjelenő lap, melyet kizárólag közgazdászok írnak. De vannak pozitívumai is.

Ismerd meg őket

Akik élő bizonyítékok arra, hogy a Közgazdaságtudományi Egyetem megéli az emberek humorérzékét. A fenti gólyakalauz is ezt példázza.

Cégér

Konzervatívizmus oh...

A történet, ami most következik, Anglia két legrégebbi és legelőkelőbb egyetemére, az oxfordi és a cambridge-i egyetemre vezet el bennünket.

A két egyetem egyesített professzori tanácsa a közelmúltban sok régi egyetemi törvény helyezett hatályon kívül.

Miért volt erre szükség?

Az egyik professzor szerint a diákok különös módját találták annak, hogy törvényesen bosszantsák a konzervatív gondolkodású tanárokat.

Ime az első történet:

Oxfordban az egyik történelem- és joghallgató diák a szigorlat előtti képtelen kívánsággal lepte meg professzorát. Kijelentette, ugyanis, hogy az oxfordi egyetemi törvények értelmében (a hivatkozott törvény 1788-ban kelt), joga van vizsga előtt egy kupa sört meginni. A professzor kénytelen volt helyt adni a furcsa kívánságnak — hiszen maga sem volt biztos

benne, hogy a hivatkozott törvény érvényben van-e még —, és ezért egy üveg sört hozott az altiszttel. A sört a jöttorkü diák egyhajtásra kiitta. Utána sikerrel levizsgázott. A professzor a könyvtárban előkereste a régi, poros, bőrből kötött törvénykönyveket, és valóban megtalálta az említett cikkelyt, de még talált valami érdekességet...

Pár nap múlva a diák fizetési felszólítást kapott az egyetem rektori hivatalától, mely szerint öt shilling büntetést kell fizetnie, mert az 1765-ös törvény értelmében a vizsgán nem az előírtas öltözködésben jelent meg, ugyanis hiányzott oldalról a kard.

És a másik történet:

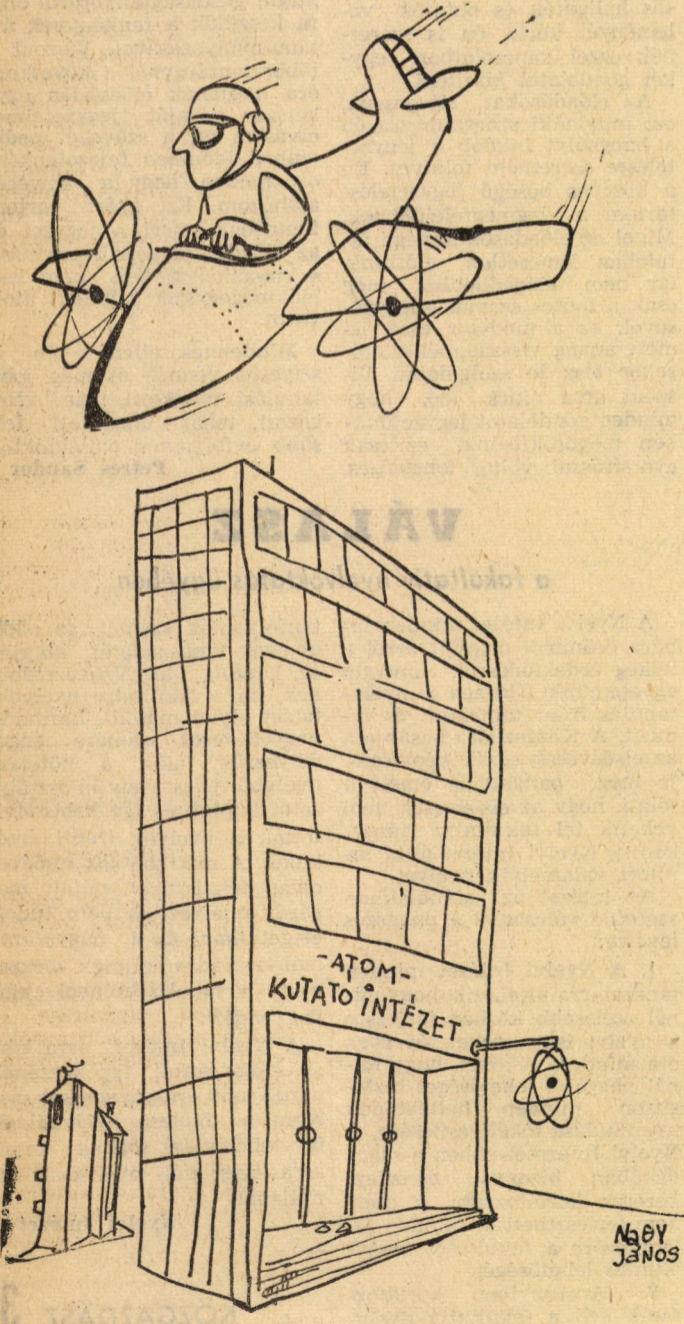
Cambridge-ben egy tavaszi délelőtti a város egyik fogalmas terét megszállták az egyetemi fiatalok. Ijakat, nyilatokat és számból font celtáblákat cipeltek. A hidegvérű angolok nem sokat törődtek a harcias felvonulással.

sal. De később nagy lett a megrökönyödés, mert a diákok a téren felállították a celtáblákat és elkezdtek célba lövöldözni. A forgalom azonnal leállt, a csődület egyre nőtt. Előkerült a rendőr is. A diákok angol hidegvérrel megelégelték a rendőr utasítását, hogy azonnal hagyják abba a közbotrányokozást. Egyikük egy régi törvénykönyvet mutatott, melyben megtalálható az egyetemisták törvényes joga, hogy Cambridge-nek ezen a területen gyakorolják a céllövést. A törvény megszavazásakor ez még egy füves terület volt.

A tudós professzorok most lázas sietséggel kutatják fel a régi törvényeket, és a konzervatív társadalmi szemléletnek megfelelően, alkotmányos úton — szavazással és ellenszavazással — szüntetik meg az elavult törvényeket.

Karácsonyi István

(Megjelent a Jóvó Mernőke szeptember 22-i számában).

NARANCSHÉJ

Belátva, hogy a magányos élet jabsakját sem ér, elhatároztam, hogy az új tanévben a hétvégeket fejtől-nyugtól egy kedves — noha még ismeretlen kislány társaságában fogom eltölteni. Szívem repesett, amikor ábrándos perceimben magam elé képzeltem boldog kettősünket, és lassacskán már a képzelet is tellett, elégedetté tette egébként zord arcvonásaimat. Pedig időbe fog kerülni, hiszen az előző — tankönyvek mellett eltöltött tanév flörtjeit is pótolnom kell.

Álmatlan éjszakáimon hosszasan töprengtem, ki legyen az a csodálatos, kismadráknénc csacsogó, jókedvre hangoló, szerény, szorgalmas, emellett magyonalú és kacér, hódító és hűségesség, feddhetetlen partner? Végül rájöttem, hogy okvetlenül az elsős lányok közül kell választanom. Hiszen az elsős kislány számára már az is imponál, hogy felső éves vagyok, tehát ez a tény önmagában biztosítja a megfelelő tekintélyt.

Elérkezett a kollégiumi ismerkedési est, ahol elhatározásomat leginkább megvalósíthatónak véltem. A teremben hangulatos félfomállyal, ami sokakat szerint megkönnyíti a vallomástételt. A lágyan pisllákoló lampionok és

színes szalagok mint megtesztült diszkreáció hajoltak a táncoló párok fölé. Rövid szemle után rátaláltam az elképzelt hölgyünémre, s néhány tánclepet megtéve, fáradságot színelve félre vonultam. Egy sötét sarkocskában meghitt beszélgetésbe kezdtem, s minden nagyszerűen ment. Homloka nemes, orra merész ívű, arca mint a frissen nyílt bazsarózsa, szeme mint az Eszaki-tenger, halvány ajkai pedig egyenesen elbűvölők.

Félóra beszélgetés után elálmosodva az élénk fecsegéstől, aludni tértem. Egészen az ajtóig kísértém. Tudtam, hogy már nem vagyok közömbös számára. Megtaláltam. Aznap elégedetten hajtottam át a fejem, éreztem, biztosítva van a boldogságom.

Másnap, vasárnap alig vártam, hogy a menzán találkozzunk. Gálaruhát öltöttem, hiszen a lányok szemében ez sokat számít. Amikor megérkeztem, már ebédelt. Nem vettem észre, Leült az előttem levő asztalhoz és enni kezdett. Illedelmesen vártam, néztem őt, s hirtelen megléptem. Tegnap a sötétben nem vettem észre elragadóan szép szöke hajját. Ez a felfedezés kissé kizökkentett, de hamarosan ismét azon töprengtem, miről fogunk beszélgetni ebéd után, a Duna-kertenben.

De megint elvonta valami a figyelmemet. A hátam mögött meghallottam egy csacsogó-csicsergő hangot — az ő hangját. Önkéntelenül hátrafordultam. A megdöbbenéstől eléllt a lélegzetem. Ugyanaz a tengerkéek szem, bazsarózsa arcok, a halovány ajkak... Csak éppen... barna haj! Némán rámeredtem, aztán tekintetemet lassan az előttem levő asztal felé fordítottam. Teljesen megdöbbenéssel éreztem magam. Arcuk, természetük a megteszteltig hasonló, csak a hajuk... Ó, igen, csak a hajuk különböző. Koncentrálni próbáltam, úgy, ahogy még soha. A kezem reszketett az izgalomtól. Vajon milyen színű volt tegnap esti partnerem haja? Alulról felfelé, felülről lefelé végigvizsgáltam csupán a haját... én szerencsétlen, éppen azt mulasztottam el megfigyelni.

Eddig a történet. Azóta a világ legboldogtalanebb emberének érzem magam. Újra itt állok, lelki támasz nélkül. S ha valamelyiket megkérdelem az autóban, gyorsan eltűnnek a tömegben, mert nem tudom, hogy neki, vagy a másinak kell-e... legelőbb köszönnöm.

IMO

— heti 12 óra nyelv
— előadások csak kulcsproblémákról
— harmad éven 2 szabad nap

EGYETEMI ÉLET A SZOVJETUNIÓBAN

Két hete hat főből álló szovjet csoportot fogadtam a Keletiben. Mint általában, első kérdésem most is az volt, hogy először járnak-e Magyarországon? Nagyon meglepett, mikor egyikük magyarul szólt meg: „Először, de reméljük, nem utoljára.” Rögtön megkérdeztem, honnan tud ilyen jól magyarul? Kiderült, hogy ketten a moszkvai IMO, a nemzetközi kapcsolatok intézete hatodéves hallgatói, s miután magyar-angol szakosok, gyakorlati félévüket Magyarországon töltik az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen és nálunk. Beszélgetésünk során elmondtak néhány dolgot egyetemi életükről, s úgy gondolom, ez nem csak számomra érdekes.

A főiskolán két fő szak van: a nemzetközi kapcsolatok és külkereskedelem. Tanulmányi idő hat év. Ebből a negyedik évben két hónap, a hatodik évben fél év a gyakorlati idő. Az első kar keleti és nyugati szakra, a második árukereskedelm- és pénzügyzakra ta-

gozódik. A tizenkét félév alatt harminc tantárggyal foglalkoznak, első évben kb. 36-38 óras heti elfoglaltsággal. Az órák száma fokozatosan csökken. Első, második évben heti egy szabadnap, harmadik évtől két szabadnapjuk van a vasárnapon kívül. A szinte tökéletesnek nevezhető magyar beszédét hallva, leginkább az érdekelt, mi a titka a nyelvtanulásnak. Kokejev elvtárs a következőket mondta.

— Nálunk nagy gondot fordítanak a nyelv elsajátítására.

Heti 12 órában

tanulunk állandóan nyelvet. Ez az óraszám végig megmarad, bár tartalmilag módosul. az illető ország irodalma és történelme, természetesen saját nyelvén. Egy-egy nyelvcsoporthoz maximum 5 hallgató tanult. Magnetofont minden évfolyamon használnak. Felsőbb évfolyamon a beszédkészség fejlesztésére fülkés rendszert vezettek be. A tanár oroszul

olvassa a mondatokat, s a fülkében a hallgató magnószalagra fordítja a szöveget. Felsőbb évfolyamokon lehetővé teszik, hogy a hallgató IBUSZ-csoportot kalauzoljon. A féléves itt-tartózkodás célja is elsősorban a magyar nyelv tökéletes elsajátítása. Ezenkívül a legújabb irodalmi, közgazdasági vonatkozású ismeretek megszerzése.

Egy másik érdekes téma a tudományos diákköri munka. Ez első évtől kezdve kötelező, minden hallgató részére, ki-ki saját témájából évente évfolyamdolgozatot készít.

Hasznos újítások történtek az elmúlt évben.

Az előadások száma

csaknem felére csökkent. Egy-egy tantárgyból csak a kulcsproblémákból van előadás, vagy a legújabb irodalomról, azzal a megokolással, „nem szükséges mindent a hallgató szájába rágni”. Megfelelő tananyagjegyzék és irodalomjegyzék birtokában a hallgató, miután az anyaggal kapcsolatos fő problémákat ismeri, önállóan készül fel a vizsgára, amit előre a fél év elején is lehet. Igyekeznek kiküszöbölni a tananyagok közötti átfordásokat is.

— Mi a helyzet a társadalmi munkával, a diákok szociális körülményeivel?

Muszatov elvtárs elmondta:

— Részt vettünk az új metróvonal építésén. Főiskolánk néhány gyárat és kolhozát patronál. A hallgatók nem egyszerű előadásokat tartanak, itt időszerű nemzetközi kérdésekről a Szovjetunió külpolitikájáról. En magam is végeztem hasonló munkát.

Komszomol-szervezetünkben nagy a felegyelm. Arra törekszünk, hogy mindenki kapjon valamilyen feladatot.

Jelentősen egyetemünk kulturális és sportmozdulásai. Nemrég alakult a

„Sovremenniyk” ifjúsági klub

Kulturális megmozdulásaink e klub keretén belül zajlanak. Több kiemelkedő személynéget is vendégül láttunk, nevez frók, Tyitov űrrepülő és a Spartacus-futballcsapat volt már nálunk. Az érdeklődés olyan nagy, hogy belépőjegyet az utolsó napokban már nem is lehet kapni. Idegen nyelvű filmeket vetítünk, nagyon jó nemzetközi kollektíva alakult ki, miután nagyon sok külföldi, többek között magyar diák is tanul nálunk.

Főiskolánkon rendszeres díjmentes gépkocsisvezetési és gyorsírói tanfolyamok működnek.

Hallgatóink a sport minden ágában részt vehetnek, a sakk-tól a futballig. Legbúszkább talán a jégkorongcsapatra vagyunk. Ez ugyanis egyetemi szinten az első.

Eddig a beszélgetés. Köszönjük a tájékoztatást, és eredményes munkát kívánunk a szovjet diákoknak itt-tartózkodásuk idejére. Kívánjuk, hogy nagyon sok jó barátot és hasznos tapasztalatot szerezzenek körünkben.

Füzési Irén

A jelenkori brit festészet az Ernst Múzeumban

Több mint félszáz alkotás fogadja a látogatót, melynek kb. fele figuratív.

E képek formailag — bár kétségtelenül fellelhető egy-egy művész egyénisége — nagyjából a francia izmusokat követik (impreszionizmus, kubizmus stb.), így H. Gilman, W. R. Sickert, M. Smith. Érdekes J. Graxton *Galatas* című kubista képe.

A kiállított darabok másik fele non figuratív, absztrakt, ha nem is olyan szélsőségesek, mint például a franciák, nem is mondanak többet. Persze, vannak színvonalasak is: P. Nash, J. Hitchers képei, az utóbbi szintanulmányai.

Sós víz, puha homok, tengeri kirándulás

Nem láttuk még a tengert. Az első találkozás csodálatos volt. A tenger halkan hullámzott. A mólón prém-sapkába öltözött emberek dideregtek. Mi pedig nagy elszántsággal a vízbe vetettük magunkat. Fázunk már sokat télen, dideregünk már jégkorongmeccsen, de ilyen hideget még sohasem éreztünk. Kimenekültünk a tengerből, bebújtunk a homokba, és elhatároztuk, hogy jövőre délre utazunk.

Délután a Hel-félszigetre utaztunk. A tengeri út olyan volt, akár csak egy balatoni hajózás, avval az érdekes különbséggel, hogy köröskörül csak vizet lát az ember. Helen néhány órát töltöttünk, megcsodáltuk a kis halászházakat, megnéztük a tengerhalászat bemutató múzeumot, ettünk dorset (tengeri hal), jóllaktunk és már indulunk vissza Sopotba.

Világcsúcskísérelt

Az időből — jó beosztásunknak köszönhető — teljesen kifogytunk. Elhatároztuk, megpróbáljuk a lehetetlen, egy nap alatt a tengerpartról Lengyelország déli felébe, Katowicébe érni. A felkelés nehézségein úgy próbáltunk urrá lenni, hogy nem feküdtünk le. Fél ótkor már egy teherautó tetején szorongtunk. Aztán változtak az autók, változtak a városok, fogytak a száz kilométerek. Minden szerencsésen alakult. Este, több mint félezer kilométerrel a hátunk mögött megérkeztünk a himlő városába, Wrocławba.

Másnap reggel pedig Katowicében ismét jó polgárhoz illően vonatra szálltunk. A Balt-Orient expresszen csupán fél kocsi bocsátottak a „másodosztályúak” rendelkezésére. Rengeteg utas szállt fel, úgy hogy néhányan a lépcsőn tartak. Itt hallottuk az alábbi irbeszédet:

- Hova utazik, uram?
- Bulgáriába.
- Akkor menjen csak maga följebb, én már Jugoszláviánál kiszállok.

Amikor a pályaudvarról jövet csoportjainkkal felszálltunk egy félig üres hatvanhetesre, az egyik utas kedvesen megjegyezte:

— Az ilyenek miért nem tudnak taxival menni.

Ismét Budapesten voltunk.

—VEGE—

Práger László

Rákosinál van a labda, ő átteszi Albertnak, de az MTK-védelem újra ment. Nem jut messze a labda, az előrehúzódt Dálnoki egyből visszavágja a kapu elé, Keszei kifejeli, pont Fenyvesi elé, a szélső ló, mellé. És kirugásra már nincs is idő, a játékvezető sípjele a mérkőzés végét jelzi. Tehát az örökrangadó végeredménye: MTK-FTC 0:0.

Fellélegzünk, bosszankodunk, örülünk, már aszerint, ki kinek szurkolt. Leccsavarjuk a táskardíót.

A szállóban csend van, csak a tenger morgása hallik.

Egy elégedett maszek

Nem volt könnyű az út Varsóból Gdanskba. Csaba és Gusztó szerencsés volt, őket egyenesen a tengerpartra vitte egy Warsawa. Pedig a mi utazásunk is jól indult.

Jancsit és engem egy nagyon melegs, nagyon előkelő Simca vett fel. A vezető fején ellenzős borsapka, kezén szarvasonalú zakót, antilopcipót viselt. Színésznek, filmrendezőnek, esetleg beutóit írónak gondoltuk.

— Varsóban van egy kis műhelyem, négy alkalmazottat dolgoztatok — mondta később kérdés nélkül. Nem panaszkodott, meg volt mindenél elégedve. Csak így maradjon mindig — mondta.

Keresztülrobogtunk falvakon, városokon, a szép Torunon, ahol Kopernikusz született, egy hatalmas viharon és délre befutottunk a napfényes, kedves Bydgoszczba, Lengyelország Velen-céjébe. Csodálatos szép patak szeli ketté a százezres várost, szélén kis mézeskalácsos házakkal, közepén szigetekkel.

A Grand Hotel előtt álltunk meg. — Meine Herren, steigen Sie aus! — mondta vezetőnk, ha megengedik, meghívom önöket egy kis ebédre.

A portás tisztelettel és tökéletes eleganciával öltözött vendéglátónk mögött vietnami papucsban, pulóverben mi is besétáltunk a szálloda éttermébe. Leültünk a bársonyszékekbe, a pincér jött, jötevényk rendelt.

— Kaviár megfelel, uraim? — kérdezte, és mi bólintottunk, mert még nem ettünk ilyet soha. Aztán rendelt még egy lengyel ételkülönlegességet (a nevét akkor sem tudtuk megjegyezni), déligyümölcsöt, tetején teicsokoládéval néhány üveg sört, feketekávé.

Nagyon udvariasak voltak. Mindig hagyjuk, hogy ő kezdjen hozzá az új fogáshoz, mi csak mosolyogtunk, jó étvágyat kívántunk és figyeltük, hogy kell enni a különlegességeket.

Ebéd után alig tudtunk lélegzeni a rengeteg jótól, de azt még láttuk, hogy két százast hagyott a pincérnél gavalér maszekünk.

Csodálatos találkozás

Megköszöntük kedvességét, aztán búcsúztunk. Még aznap Gdanskba akartunk érni mi is.

Az országút felé sétáltunk, amikor valaki a vállunkra tette kezét. Csodálkoztunk és örültünk. Régi stoppos ismerősünk (Oswiecimbe együtt utaztunk) állt előttünk. Sok száz kilométer után találkoztunk megint.

Továbbutazásról persze szó sem lehetett. Néhány perc múlva már Rajmundék lakásán barátunk serlegeiben, érmeiben gyönyörködöttünk. Rajmund Cichockiról másfél éve gyakran lehetett olvasni a lengyel sportlapokban. Súlylökésben és nehézsúlyban a súlyemelésben is a legjobb ifjúsági versenyző volt, számos rekordot tartott.

Aztán beiratkozott a tengerészti iskolába és most a végtelen tengert járja. Szeptemberben Angliába, az év végén pedig Afrikába mennek.

Lengyel élet

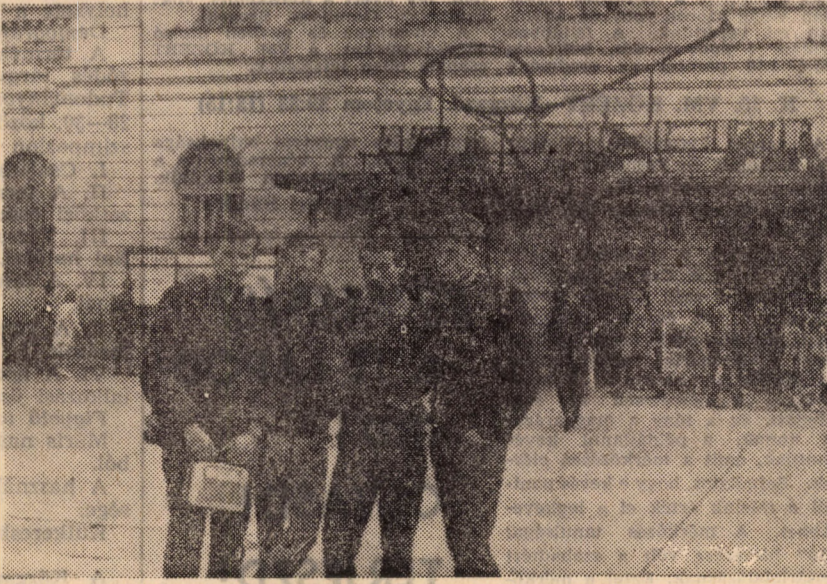
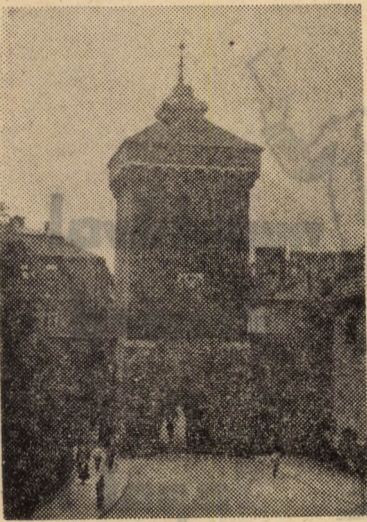
Rajmundék lakása modern, egyszerű, kedves, otthonos. Neki külön szobája van korszerű berendezéssel, izléses — főleg sporttémájú — szobrokkal, színes reprodukciókkal. A szoba sarkában egy kis asztalon Orion televízió áll. — Két éve hibátlanul működik — mondja és nem csodálkozik. Nagyon sok lengyel ismerősünktől hallottunk már ilyen véleményt.

Hiába, úgy látszik, csak a hazai veők nem értenek a készülékek kezeléséhez. A vásárlás után pár nappal már elrontják a gépet. Pedig a gyár olyan gondossággal készíti, meözsa, szállítja a hazai piacra kerülő árut, mint az exportra készült. Persze az is lehet, hogy ezúttal tévedtünk.

Sokat beszélünk arról is, hogy hoi magasabb az életszínvonal. Háromhetes lengyelországi tartózkodásunk alapján egyértelműen elmondhatjuk: nálunk. A bér számszerűleg nagyjából azonos a magyarorszáigival, de az árak jóval magasabbak. Egy televízió például tíz-tizenkétezer zlotyba kerül, de láttunk konfekcióöltönyt csaknem háromezerért. Ezek persze szélsőséges értékek, és a textiliák, műanyagok és evs sor egyéb termék alacsony ára valamit kiegyenlít.

Egyetemisták paradicsoma

A diákok, és főleg a főiskolások azonban rengeteg kiváltságot élveznek. A villamoson számunkra egy jegy például magyar pénzben kb. 15 fillérrel felel meg. Hajón, vonaton is csak a fő

Atlétikai házibajnokság 1963.

Oktober 7-én a BEAC-pályán bonyolódott le egyetemünk ez évi atlétikai házibajnoksága, mindössze 65 indulóval. Mi lehetett az oka annak, hogy a közel 1500 hallgató közül ilyen kevesen álltak a különböző számokban rajthoz?

Talán sokan nem is hallottak a versenyeiről? Gondolom, ez nem valószínű. (Az első- és másodévesek, ha másutt nem, a testnevelési

Sasvári Zoltán a dobókörben

órakon bizonyára hallottak a bajnokságról.) Hallgatónk nagy része esetleg beteg, megártana nekik egy kis mozgás? Remélem, ez sem igaz. (A golyabalon bizony még reggel is igen sok nagylegyény volt, ők szegénykéik, csak nem betegek?)

Talán sokan az anyagi ösztönzést, a serlegek, díjak, érmék kitűzését hiányolták? Vagy éppen saját képességeikhez mérten túl alacsony színvonalúnak tartották ezt a versenyt? Ezekre a kérdésekre igen nehéz válaszolni, de ugyanilyen problémát okoz megérteni azokat a hallgatókat, akik csak neveztek a versenyekre, de megjelenni és részt venni már elfelejtették.

A megjelent versenyzők megtették a magukét és a kis számú érdeklődők komoly küzdelmeket, szép versenyeket láthatunk, és jó eredményeknek is örülhetünk. A nap legjobb eredménye férfi súlylökésből született. Sasvári Zoltán, aki vasárnap 4. helyezést ért el az országos bajnokságon, 15,50 m-t lökött. Igen jó idővel, 11,2 másodperccel nyerte a férfiak 100 m-es versenyt. Hevesi László, a súlylökés után Sasvári Zoltán a Marx Közgazdaságtudományi Egyetem 1963. évi férfi gerelyvető-bajnoka címet is megszerezte. Hevesi László pedig a férfi távolugrásban nyerte második bajnokságát.

A lányok sem maradtak el a fiúk mögött, Kaposi Annamária és Hernig Júlia szintén két-két bajnokságot szereztek.

A súlylökésben és a női diszkoszvetésben Kaposi Annamária, míg távol- és magasugrásban Hernig Júlia lett első. A nap egyik legnagyobb meglepetését Schwarcz Anna 400 méteres győzelme jelentette. Három különdték a rajthoz, negyediknek barátnői unszolására Schwarcz Anna is elindult. Rögtön a rajt után kiugrott, végig vezette a mezőnyt, sőt, még maradt ereje egy huszáros hajrára.

Részletes eredmények:

FÉRFI SZÁMOK:

Magasugrás:
1. Szolnoki László ipar IV.é. 160 cm.
2. Ulbert István agrár IV. évf. 145 cm.

KÖZGAZDÁSZ
Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Cím: IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 188-950/138 m.
Szerkesztő: Bögre Katalin
Kiadja: Hírlapkiadó Vállalat
Megjelenik 9 hetenként
Készül a Szikra Lapnyomdában

6 KÖZGAZDÁSZ

100 méteres síkfutás:

1. Hevesi László 11,2 mp.
2. Vörös Mihály 13 mp.
3. Major Árpád 13,8 mp.

Súlylökés:

1. Sasvári Zoltán 15,50 m.
2. Szolnoki László 10,62 m.
3. Bonhardt Aladár 9,50 m.

Gerelyvetés:

1. Sasvári Zoltán 49,38 m.
2. Ulbert István 38,69 m.
3. Bonhardt Aladár 34,45 m.

Távolugrás:

1. Hevesi László 5,30 m.
2. Major Árpád 5,20 m.
3. Ulbert István 4,90 m.

NŐI SZÁMOK:

Veres Gabriella

Magasugrás:

1. Hernig Júlia 125 cm.
2. Kaplonyi Iona 120 cm.
3. Sallai Zsófia 120 cm.

100 méteres síkfutás:

1. Pap Júlia 15,8 mp.
2. Ilinczik Anna 16,3 mp.
3. Medgyessi Mária 16,8 mp.

Súlylökés:

1. Kaposi Annamária 11,48 m.
2. Veres Gabriella 9,47 m.
3. Alaxal Mária 7,16 m.

Veres Gabriella

Diszkoszvetés:

1. Kaposi Annamária 35,98 m.
2. Veres Gabriella 28,26 m.

Távolugrás:

1. Hernig Júlia 4,30 m.
2. Veres Gabriella 3,82 m.
3. Pap Júlia 3,80 m.

400 méteres síkfutás:

1. Schwarcz Anna 1,18,8 mp.
2. Kollarovszky Judit 1,21,2 mp.
3. Pap Júlia 1,24,7 mp.

Dankó Miklós

Hevesi László nyerte a 100 méteres síkfutást

— Két évvel ezelőtt a Győri Dózsában kezdtem atlétizálni mint gimnazista. A 100 m-es síkfutás volt az első számom. Ma is úgy érzem, ehhez a legalkalmasabb a testalkatom. Néhány hónap múlva felvettek az egyetemre. Azóta a BEAC színeiben futok 100 és 200 méteren, és tagja vagyok a 4x100-as és 4x200-as váltónak is.

— Meglepetésszerű volt-e az egyetemi atlétikai versenyen elért győzelmed?

— Öszintén szólva, nem. Ebben a számban nem volt erős a mezőny. Már a verseny előtt majdnem biztos voltam a győzelemben. Talán azért, mert reméltem, hogy sikerül ismét elérnem a 10,9-et.

— Eredményed?

— 11,2. Három tizeddel gyengébb eddigi legjobb teljesítményemnél. A tavasszal hónapokon át makacs csont-hártagyulladással bajlódtam, ez erősen visszavetett az

edzésben. A küzdelem azonban így sem volt szoros.

— Hogyan tudod pótolni az elmaradt tréningeket?

— Heti négy-öt napon két-három órát edzek, így készülök a rövidesen sorra kerülő, előzőleg diszkvalifikált 4x400-as váltóra.

— A BEAC csapatával milyen versenyen indultál utoljára?

— Az országos bajnokságon megnyertük a 4x200-as váltót, a 4x100-ban pedig a második helyet szereztük meg.

— Mióta vagy első osztályú versenyző?

— Tavasz elején sikerült elérnem a 10,9-et, ez az első osztály mércéje. Egy hónappal később utánpótlás-válogatott kerettag lettem. Ma is a 100 m-es síkfutás és a 4x100-as váltó a kedvenc számaim. Az egyetemi bajnokság jó főpróbára volt az országos verseny közelgő 4x400-as számára.

Sz. Sz.

Két győzelem, két vereség

Befejeződtek a küzdelmek a kosárlabda NB II-ben

X. 6. Közgazd. Egyetem—Bp. Pedagógus 50:47 (18:26)

Szalacsi (4), Csányi (0), Lutter (6), Sörös (15), Puskás (4).
Csere: Frenreisz (16), Szegedi (5).
Nagyon nehezen győztünk. A félidőben a Pedagógus már 8 pont-

tal vezetett, s ezt csak a második félidő végén nyújtott 5 perces jó játékkal sikerült behozni, majd minimális három ponttal megnyerni.
Jók: Frenreisz, Sörös, Szalacsi.

X. 10. Közgazd. Egyetem—Budapesti Előre 63:53 (27:28)

A csapat összeállítása: Bottlik (10), Szepes (16), Frenreisz (12), Gombocz (7), Sörös (5). Csere: Csányi (1), Puskás (2), Lutter (3), Szegedi (7).

A tét nagy volt, a mérkőzés a tabella 5. helyéért folyt. Az Előre ugyanis az ősi fordulóban igen jól szerepelt. Hét mérkőzésből, hét győzelem! Ezzel felzárkózott az élemezőnyhöz. Ha ellenünk is

győznek, ők az ötödikek. Hogy ez nem sikerült, nem csak rajtuk múlott. Mindenekelőtt játékosaink egyéges csapatszellemén, amivel végre sikerült feltenni az i-betűre a pontot. Színvonalas mérkőzés, élvezetes játék, és a miénk győzelme. De jó volna, mindig ezt írni!
Jók: Szepes, Bottlik, Frenreisz, Gombocz.

X. 13. Kecskeméti Petőfi—Közp. Egyetem 68:62 (27:31)

A következő összeállításban játszottunk: Szepes, Frenreisz (20) — Lutter (10) — Sörös (5), Gombocz (8). Csere: Bottlik (2), Puskás (2), Szegedi (5).

Az eredmény a mérkőzés folyamán végig szoros volt, de általában mi vezetünk. A félidőben például 4 ponttal. Sőt, befejezés előtt 1,5 perccel az eredmény

60:60 volt. Aztán mi faultoltunk, ők a büntetőket sorra értékesítették, s már el is veszítettük azt a mérkőzést, amit a szakemberek szerint már nem lehetett elveszteni. Így nyert a Kecskeméti. Jók: Frenreisz, Gombocz, Szegedi.

X. 15. VM. KÖZÉRT—Közp. Egyetem 39:38 (13:15)

A csapat összeállítása: Bottlik (1), Szepes (4) — Frenreisz (6), — Sörös (8), Gombocz (8).

Csere: Barta, Puskás (2), Szegedi (4), Lutter (5).

Az időjárás a mérkőzés alatt: plusz 6 fok Celsius, kemény, északnyugati szél, és stb. Ennek ellenére a két csapat játékosai nem jéghoki-mérkőzésre gyűltek össze a Millenáris „jégén”, hanem kosárlabdázni akartak. Komoly játékról természetesen szó sem lehetett. Ez a tény a magyarázata annak, a példátlanul kevés pontnak, amit a mérkőzésen elértek. Sajnálatos, hogy e kevés pontból a miénk érték el a legkevesebbet. A mérkőzés tanulsága: „Jó” hírverése volt a szabadtéri kosárlabdázásnak. Ezzel a mérkőzéssel a kosárlabda NB II. há-

romfordulós maratoni bajnoksága befejeződött. A végeredményt a következő számunkban közöljük.

Magyarai Sándor

KÖZGAZDÁSZ
A TE LAPOD
IRD!
OLVASD!
TERJESZD!

Disszertációs viták

Dr. Köves Pál kandidátusi értekezése: A statisztikai mutatószámok közgazdasági tartalmáról és a statisztikai tudomány felépítéséről

1963. október 8-án volt a kandidátusi értekezés vitája. A disszertáció a statisztikának újszerűen valamennyi fontosabb elméleti kérdését érinti. A statisztika legfőbb elméleti problémája a statisztikai adat és az általa tükrözött valóság közötti összefüggés természetével, a mutatószámok közgazdasági tartalmával kapcsolatos. Az elméleti kérdések tisztázása feltételezi a statisztikai tudomány célszerű fel-

építésére vonatkozó álláspont tisztázását is. Ezt a két problémakört a szerző egymással szoros összefüggésben tárgyalja. Újszerű módon foglalja a statisztika mibenlétéről, az elmúlt évtizedekben folytatott vitákkal kapcsolatban. Behatóan vizsgálja a társadalmi-gazdasági jelenségek tömeges szerkezetét, és új fogalmakat is konstruál a társadalmi-gazdasági statisztikában alkalmazott módszerek hatékonyságának növelése érdekében. Érdekesen és újszerűen foglalkozik a statisztikai mutatószámok közgazdasági tartalmával, és a formalizmussal, valamint a matematikai módszerek alkalmazásával, és e

kérdések kapcsán igen meggyőzően, alaposan bírálja az elavult, dogmatikus, a fejlődést gátló nézeteket, igyekezik leleplezni a téves nézetek gyökerét. Bár, a disszertáció alapjában véve elméleti jellegű, vannak közvetlen, gyakorlati jelentőségű kérdései is. Nagy segítséget nyújt továbbá az oktatásban is.

Vita alakult ki a disszertációban alkalmazott egyes absztrakciók jogosultságát illetően.

A bíráló bizottság tagjai nagy elismeréssel nyilatkoztak a disszertációról, egyhangúan elfogadásra javasolták.

Keréky Györgyné

Labdarúgóink szerepléséről

Csapatunk csak szeptember 10-e után kapcsolódott be a bajnokságba, s így még három elmaradt mérkőzése van. Eddig négy mérkőzésen 5 pontot szerzett a csapat, itt-hon két győzelmet, idegenben egy vereséget, s egy döntetlent. A csapat játékán még látszik az összezokottság hiánya, még csak most kezdenek formába lendülni, de két mérkőzésen már így is elég jó játékot nyújtottak.

Közp. Egyetem—Bp. Szellőző Művek 2:1 (0:0)

Az alábbi összeállításban játszott a csapat: Csáki — Bánky, Borhart, Pisch — Sváb, Marosi — Galambvári, Németh, Baksa, Balla, Hegedűs.

Ragyogóan kezdett csapatunk, formás akciókat vezettek a csatárok és már a 20. percben Hegedűs szép góljával 1:0-ra vezettünk. Még az első félidőben három biztos helyzetünk maradt ki. A második félidőben az ellenfél lelkesen rohmozott. A 80. percben jótalanul tízenegyet ítélt ellenünk a játékvezető, ezt Csáky kivédte, de a játékvezető újra rúgatta, s ekkor már biztosan lötétek a hátlóba a labdát. Sajnos, ez a játékvezetői tévedés egy pontunkba került.

A csatárok az első félidőben, a közvetlen védelem pedig végig kitűnően játszott. A fedezetpár is végig nagy munkát végzett a jó iramú, szép mérkőzésen.

Csapatunk játékaról, mérkőzéseik idejéről, helyéről az érdeklődők a hirdetőtábláról rendszeresen tájékozódhatnak.

Felbívjuk a figyelmet...

A közgazdasági jellegű folyóiratainkban legutóbb megjelent cikkekre.

Társadalmi Szemle:

Lakos Sándor: Vitáink és a szocializmus építése.
Hajdú Tibor: A tömeges szerepe az 1918. októberi polgári demokratikus forradalomban.

Közp. Egyetem Szemle:

Tallós György: A KGST-országok kereskedelme a fejlett tőkésországgal és a gazdaságilag gyengén fejlett országokkal.
J. Zsukov: A nemzeti felszabadító mozgalom új szakasza.

Vágó János: A műszaki fejlesztési tevékenység anyagi és szellemi erőforrásai és helyzete a gépiparban.
Demográfia (1963. 3. szám):
A termékenység és a társadalmi átrétegződés tárgykörében Budapesten a Magyar Tudományos Akadémia 1962. november 28-30. között tartott nemzetközi demográfiai szimpozion munkatársainak vitaanyaga.

I. Családnagyság és termékenység.
II. A termékenység előrebecslése és nemzetközi összehasonlítása.
III. Társadalmi átrétegződés és demográfiai hatással.
IV. A falu és a város demográfiai különbségei.
V. A vándorlások okozta strukturális változások.
VI. A házasság és a válás társadalmi-foglalkozási összefüggései.

Figyelő (okt. 9-i szám):
Máris nagy a hiány képzett közgazdászokból.
A használati díj és a vállalatok érdekeltége.
Külkereskedelmi árák 1962-ben.

A Közp. Egyetem Szemlében olvastuk Dr. Hágelmayer István Az értékérő pénz és

EGYETEMI KÖNYVESPOLC

BENEDECZKI JÁNOSNÉ, FERGE SÁNDORNÉ, LÁNG GYÖRGYNÉ, SCHNELL LÁSZLÓNÉ

A keresletvizsgálat néhány módszertani kérdése

A könyv tömör összefoglalót ad a kereslet elemzésének matematikai-statisztikai módszereiről.

Az I. részben a fogyasztás vizsgálatok felmerülő problémáit ismertetik, sorra veszik azokat a tényezőket, amelyek a fogyasztást egy-egy adott időszakban és hosszabb idő alatt elsősorban meghatározzák.

A II. rész tartalmazza a legfontosabb matematikai-statisztikai módszereket, melyek segítségével választ kaphatunk a kereslet elemzésok felmerülő kérdéseik jelentős részére. A módszerek között szere-

pel például a fogyasztás és a vele kapcsolatban álló tényezők közötti kapcsolat erősségét mérő korrelációs együttható, a regressziós függvény, a korrelációs index, a rugalmas, az Engel-görbe, a kovariancia-elemzés stb.

A tanulmány III. része ismerteti a számításokhoz felhasznált statisztikai adatokat, végül pedig a számítások eredményeit, táblázatokat, illetve grafikonok segítségével. A mű nemcsak a keresletvizsgálattal foglalkozó elméleti és gyakorlati szakembereknek szól, hanem a Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatóinak is hasznos ismereteket nyújt.

Dudinszkij, I.

A szocialista világrendszer és fejlődésének törvényszerűségei

Könyvtári száma: B 15 959.

A könyv célja a szocialista világrendszer létrejöttével és fejlődésével összefüggő alapvető kérdések megvilágítása a marxista-leninista tudomány fényében. A szocialista világrendszer a szocializmus azon objektív törvényei alapján fejlődik, amelyek e rendszer valamennyi országában érvényesülnek. E törvényszerűségeket közül egyesek csak a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet időszakában kapnak szerepet, mások a szocializmus építésének egész időszaka alatt és a kommunizmusba való átmenet idején, és vannak olyan törvényszerűségeik, amelyek hatása kiterjed az egész kommunista társadalmi rendre.

Az általános törvényszerűségektől a szocialista világrendszer döntő szerepének elismerése mellett, nem hagyhatók figyelmen kívül a szocialista országok fejlődésében, meglévő sajátos körülmények sem. E sajátosságok három csoportba oszthatók. Az első csoport kialakulása összefügg a nemzetközi helyzettel, a második csoportban azok a sajátosságok tartoznak, amelyek az egyes szocialista országok gazdasági fejlettségével, társadalmi viszonyainak megvalósulásával, illetve a nemzetközi viszonyokkal függnek össze.

A nemzetközi szocialista munkamegosztás kérdéseit is tárgyalja a szerző, többek között jelentőségét, célját és az ezzel kapcsolatban megoldandó elméleti és gyakorlati problémákat.

Külön fejezetben foglalkozik a szocialista világpiaccal, kiemelve annak három fő jellemző vonását 1. a piac ténylegesen állandó növekedését, 2. a gazdasági kapcsolatok ténylegesen állandó növekedését, 3. a kölcsönös előny elvnek figyelembevételét az árucserében.

Ezután a szocialista államok népgazdasági terveiinek koordinálásáról, majd a szocialista világrendszer gazdasági hatalmának növekedését szemlélteti.

az értéktörvény a szocializmusban című cikket, melyben a cikk írója kifejti álláspontját, hogy a szocializmusban az arany nem mérheti az értéket, s a méréven az aranyhoz köthet pénzülmélet olyan teóriákhoz vezet, amelyek a gyakorlat torz tükröképét adják. A szocializmusban értéktermelés folyik, de a forgalomban nem levő arany természetesen az értéket sem mérheti. Az értéktörvény azonban jól megfér a papírvalutával is, mert ha a pénz nem értéktest, akkor az értéktörvény nem követel meg többet, mint azt, hogy az arányok az értékarányokat fejezzék ki. Erre pedig a papírvaluta is kiválóan alkalmas.

E NETI HIRDETÉSÜNK:

nyugtával
dícséred
a
lapot!

A Közp. Egyetem Szemlében olvastuk Dr. Hágelmayer István Az értékérő pénz és